

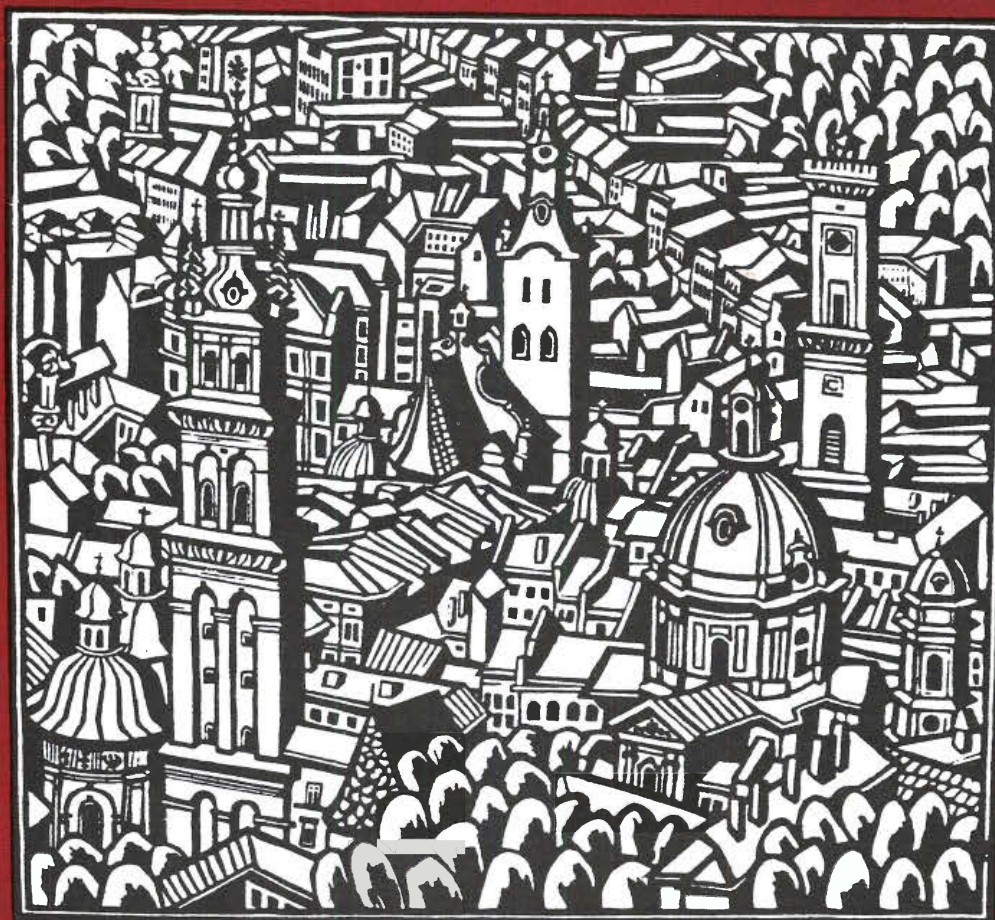
РІК XLIII Ч. 11 ЛИСТОПАД — 1986 —

NOVEMBER No. 11 VOL. XLIII

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

PIK XLIII Ч. 11 ЛИСТОПАД — 1986 — NOVEMBER No. 11 VOL. XLIII

ЗМІСТ

Про Листопадові змагання та 10-ліття Гельсінкської групи	1
М. Руденко. Провина перед всесвітом	1
Що згадуємо в листопаді?	2
О. Лятурицька. Підводилися руки вгору	2
М. Рудницька. Львівське жіноцтво під час листопадового перевороту.	3
Конкурс на стипендію з фонду США ім. Еви Сташків	5
І. Рожанковська. "Громада це ми"	6
О. Лісківська. Загальний огляд жіночої конференції	7
О.Л. Успішні загально-зовнішні зв'язки	10
М. Богачевська-Хомяк. Доповнення до Конституції США	12
Х. Годів-Юзич. Калейдоскоп жіночого життя	13
Що читати? Н. Дейчаківська. Іван Кошелівець — Розмови	14
Х.Н. Дивний припадок	15
Вісті з Централі	
М. Савчак. Відбулося засідання Головної управи США	16
Ухвали	17
Осередок листування	19
Our Life	
In matters of Our Life	20
Ukrainian Woman in Two Worlds Conference: The Family	21
Contest	22
About Women — Focus on Health	23
News from UNWLA Headquarters	24
I. Drach. Loneliness	25
Cooky's Corner. Walnut torte	26
Вірую — Господині	26
Х. Навроцька. Наше харчування	27
Хроніка округ. Філадельфія	28
Дописи	
УМ: Будівельний фонд	32
Пожертви	32
Замість квітів	33
Стипендійна Акція США	34
Посмертні згадки	35
Запасний фонд "Нашого Життя"	36
Датки на Пресовий фонд США	36

Редактор — Ольга Лісківська
 Редактор "Our Life" — Марта Бачинська
 Мовна редакція — Наталя Лівницька-Холодна

ГОЛОВНА УПРАВА США	УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
РЕДАКЦІЯ/АДМІНІСТРАЦІЯ	203 Second Avenue
108 Second Avenue	New York, N.Y. 10003
New York, N.Y. 10003	(212) 228-0110
(212) 533-4646	Ред.: (212) 674-5508

На обкладинці: "Середмістя Львова". Лінографюра. Богдан Сорока.
 Cover: Lviv — The Center of the City. Lithograph. Bohdan Soroka.

Second Class Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. Copyright 1986 Ukrainian National Women's League of America, Reserved — Published in U.S.A.

ЕКЗЕКУТИВА

Іванна Рожанковська	— голова
Марія Томоруг	— 1-ша заступниця голови
Марта Данилюк	— 2-га заступниця голови
	для справ організаційних
Лідія Гладка	— 3-тя заступниця голови
	для справ культури
Марта Хомяк	— 4-та заступниця для справ
	зв'язків
Любомира Артимішин	— протоколярна секретарка
Марія Савчак	— кореспонденційна секретарка
Розалія Полчі	— англомова секретарка
Александра Кіршак	— скарбничка
Іванна Ратич	— фінансова секретарка
Ірина Куровицька	— вільний член
Марія Радович	— вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Любов Волинець	— музейно-мистецька
Ліда Черник	— суспільної опіки
Анна Кравчук	— стипендій
Анна Максимович	— пресова

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Ірина Лончина	— Дітройт
Марія Кондрат	— Філадельфія
Леся Гой	— Нью-Йорк
Марія Крамарчук	— Північний Нью-Йорк
Ольга Тритяк	— Нью Джерзі
Тетяна Сілецька	— Огайо
Марія Наваринська	— Чикаго
Валентина Чудовська	— Нова Англія
Теодозія Кушнір	— Південний Нью-Йорк

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Ірена Кіндрачук	— голова
Евгенія Новаківська	— членка
Ольга Літеппо	— заступниця
Леся Гой	— заступниця

ПРЕДСТАВНИЦТВА "НАШОГО ЖИТТЯ"

АНГЛІЯ:

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W 2

АВСТРАЛІЯ:

"Library & Book Supply"
 16a Prospect St.
 Gleroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o N. 7 887 93 de Paris
 26 rue de Tercy, Paris 18-2
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 München 5, Rumfordstr. 21

Про Листопадові змагання та 10-ліття Гельсінкської групи

Кожного року ми відзначаємо свято незалежності України та листопадові події — це був лиш короткий час і вже близько 70 літ тому.

Не забуваймо, що сьогодні в Советському Союзі найбільша кількість політичних в'язнів є українського походження. Вони караються по концтаборах та в'язницях, не за якісь злочинства, але за те, що виступали в обороні людських, національних та релігійних прав. Їхні дії Советська Конституція називає "протирадянською агітацією та пропагандою".

Микола Руденко, засновник та провідник Української Гельсінкської групи писав у 1976 р.: *"Наша група не має політичних цілей; наша праця звернена до людства — щоб перевести Гельсінкські правила на полі людських прав. Але ми не можемо перерочити нашої національної проблеми; більшість українських політичних в'язнів були засуджені за уявлені чи актуальні вияви націоналізму. І це є власне націоналізм, якого совети найбільше бояться."*

Іскра незалежності українського народу блиснула яскравим промінням 1918 року і горить по сьогоднішній день в українських серцях усюди. Пам'ятаймо, що листопад відзначає також десятиліття Української Гельсінкської Групи, яка безупинно бореться за свободу серед советського гніту.

Ми у вільному світі маємо завдання — захищати вогник свободи, який горів гарячим полум'ям в роки наших визвольних змагань. Пам'ятаймо ці роковини, але й не забуваймо, що боротьба українського народу відбувається сьогодні і на Україні, де наші брати і сестри змагаються із советським катом день в день.

ПРОВИНА ПЕРЕД ВСЕСВІТОМ

З тобою разом народилось Слово,
Якому слід звучати на вітрах
І проростати правдою в дворах
Та ти побачив: люди, наче сови,
Мовчать —
Бо ними володіє страх.

Принишклі, без'язикі, між хатами
Вони покійно в сутінки бредуть.
Над ними висне темряви можуть.
Ти теж мовчиш. Тремтячими вустами
Ворушиш —
Та тебе ніде не чуть.

А слово палить душу. Непокірне,
Воно тобі мовчати не дає.
Волає серце змучене твоє.
У грудях, наче джерело нагірне,
Вирує пристрасть —
Полум'ям стає.

Проте закон повчає: маєш Слово —
Носи його обачно у собі,
Щоб раптом не посіяти в юрбі.
Якщо посієш — ланцюги й закови
На все життя дістануться тобі.

Уже й життя минає. Вже останні
Літа спливають. А вона дріма —
Та сила, що на подвиг підійма.
Печаль розлита в кожному світанні —
Бо в зорях духа творчого нема.

Це ти, їх син, той дух тримаєш всує
У власних грудях...
Ти замарно ріс.
Так, ти не вартий материнських сліз.
Даремно Всесвіт у тобі пульсує:
Закон людський над Божий ти підніс.

МИКОЛА РУДЕНКО
18. XII. 1979

ЩО ЗГАДУЄМО В ЛИСТОПАДІ?

З місяцем листопадом пов'язані історичні дати найновішої історії України:

1-го листопада 1918 р. українці перебрали владу у Львові та у всій Східній Галичині, проголошуючи Західню Українську Народню Республіку. Те саме сталося на Буковині й на Закарпатті, і на короткий час усі землі злучилися разом.

1-го листопада 1944 р. помер Митрополит Андрій, граф Шептицький, який протягом 40 років мав незрівняний вплив на духовне життя українців Галичини.

* * *

З організаційної сторінки СУА: На засіданні Головної Управи (31-го жовтня до 1-го листопада 1981 р.) було рішено створити стотисячний фонд ім. Олени Лотоцької, який був призначений на створення фінансової бази організації та забезпечення її майбутнього.

* * *

Створення Української Гельсінкської Групи було оголошене 9-го листопада 1976 р. під час пресконференції в Москві де були скликані іноземні журналісти. До основоположної групи належало 9-ро людей: Микола Руденко (провідник її), Олесь Бердник, Іван Кандиба, Левко Лук'яненко, Мирослав Маринович, Микола Матусевич, Оксана Мешко, Ніна Строката, Олекса Тихий. Також включається Петро Григоренко, член Московської Групи та представник УГГ в Москві.

14-го листопада 1918 р. була створена в Києві Українська Академія Наук, а 15-го листопада 1945 р. заснувалася в Авґсбурґу, Німеччина, Українська Вільна Академія Наук, осідок якої тепер є в Нью-Йорку.

19-го листопада 1875 р. народилася Катря Гриневичева (дівоче прізвище Банах). Це цікава, але мало знана постать — письменниця, і громадська діячка. Хоч народжена в галицькому містечку Винники, виростала у Кракові. Щойно коли одружилася з Йосипом Гриневичем і переїхавши до Львова, почала більше цікавитися українськими справами включно з мовою і літературою. Через свої знайомства з Іваном Франком, Василем Стефаником, Оленою Пчілкою, Марією Заньковецькою та В. О'Коннор-Вілинською вона почала щораз більше досліджувати українську історію, літературу і мову. Від 1909 р. до 1911 р. вона редагує дитячий журнал "Дзвінок". Крім того, вона дописувала до багатьох газет і журнал: "Діло", "Літературно-науковий вісник", "Жіноча доля", "Жінка", "Нова хата" і т.д. У 1922 р. вона стала головою центрального об'єднання українських жінок Галичини й Волині — Союзу Українок. Померла К. Гриневичева 25-го грудня 1947 р.

28-го листопада 1970 р. трагічно померла талановита малярка Алла Горська, яка активно обороняла арештованих українців-дисидентів та їхні родини. Під час її похорону на Берковецькому кладовищі в Києві (7-го грудня 1970 р.) серед численної кількості народу був такий напис: "Світлим Добрим Духом пройшла Вона між нами з вірністю неофіта, що раптом знайшов землю і віру предків. Вічна Слава Людині, Художниці, яка залишиться для нас втіленням людської мужности, сумління і рідкісної відданости людям".

☆ ☆ ☆

ОКСАНА ЛЯТУРИНЬСКА

Підводились руки вгору,
сухі уста переривали:
"За тих, що згинули від мору...
за тих, які в боях упали".

І били постаті поклони
за тих, що потонули в морі...
за тих, що невідомі в сконі.
Безвучно плачучи, в покорі

схилялись сестри, і вдовиці,
і матері, і наречені,
і капає віск із восковиці
за тих, що впали безіменні.

(«Князя емаль» 1955)

Львівське жіноцтво під час листопадового перевороту Спомини й рефлексії

Якщо про більшу частину галицької суспільності можна сказати, що великі події, перші роковини яких оце відзначаємо, зустріли її невідготовленою для виконання важливих завдань, що чекали на неї, то тим паче слід це винести до загалу нашого інтелегентного жіноцтва.

У противенстві до жіноцтва з т.зв. інтелегентських кіл, що їх воєнне лихоліття не тільки не штовхнуло наперед у його розвитку, але під багатьма оглядами, головню ж припиненням гарно розпочатої роботи в жіночих організаціях, відсунуло назад, — у противенстві до нього, жіночі селянські маси під час кількох воєнних років пішли вперед на цілі десятиліття. Війна була для наших селянок жорстокою, але й незвичайно успішною школою життя. Селянка не тільки виконала понад усяке сподівання свої господарські обов'язки, заступаючи чоловіка, батька й сина при земельнім варстаті та рятуючи цим робом від голоду свою рідню, міське населення й мільйонову армію, — вона стала також доволі зрілою громадянкою. З усіх-усюдів доходили до нас вісті, як то селянки обстоюють свої кривди по установах і перед всілякого роду окупантами, як сміливо й розумно промовляють на зборах та як загально зросло в них зацікавлення громадськими і національними справами. Їм тільки недоставало доцільного проводу, до якого з природи речі повинно було бути покликаним жіноцтво з кіл інтелігенції. Та саме воно підвело.

Невідготовленим зустріла його Українська Конституанта, що в день 19 жовтня 1918 р. своєю відомою постановою признала нас рівноправними членами української держави. Ця постанова не була вислідом наших організаційних змагань, вона впала без наших заслуг, неначе спілий овоч з дерева в руки випадкового прохожого. В дійсності рішення Української Конституанти є вислідом визвольної боротьби свідомого жіноцтва Західньої Європи й здобутком всесвітньої революції.

Незоровані, розбиті були наші ряди напередодні незабутнього дня 1 листопада 1918 р. Але сам день історичного перевороту немов зі стихійною силою вирвав нас зі сну й відразу поставив перед нами наші завдання й обов'язки. Кожна з нас усвідомила собі, що під цю пору не може сидіти в хаті зі складеними руками, кожна відчула, що всяка праця, хоч би і як корисна й гарна, яка одначе не є безпосередньою працею при будові нашої держави, є тепер зайвою й пустою, та кожна з нас вірила непохитно, що нашої помочі не відкинуть, не знехтують доброї волі й запалу наших гарячих сердець.

Тямлю, ми перебігли з товаришкою з почуванням нескazanного щастя й гордості вулиці Львова,

Мілена Рудницька
Milena Rudnytsky

цього після семисот літ справді нашого міста, й біля год. 10 зранку прийшли до Народнього Дому, що був тоді мозком нашого молодого державного організму. Ми застали там уже багато жінок, яких загнала не цікавість, але жадоба причинитися всіма своїми силами до реалізації великого діла. Руки рвалися до праці, душу переповнювало почування бадьорости й енергії.

Та чи повірите? Ми ходили від одної влади до другої, від установи до установи, жертвували свої сили, знання і досвід, і ... всюди зустрічалися з відмовою. В цей мент, коли кожна свідомо українська людина у Львові повинна була рахуватися на вагу золота, а вже прямо неоціненну вартість мав кожен інтелегент, — нашого жіноцтва ніхто не закликав до праці, ніхто його не захопив, навпаки — ми мусіли добувати собі право на працю, хоча на підставі законів ми були вже буцімто рівноправними з мужчинами громадянками...

По двох-трьох днях я довідалася, що в військовій кухні Народнього Дому треба сил до праці. Я негайно зголосилася, хоча, правду кажучи, ніяково й соромно було братися за роботу, до якої в мене не було жадних кваліфікацій, ні хисту. Та годі було сидіти бездіяльним, коли на вулицях міста плила кров наших героїв.

Знімка з альманаху "Української Жіночої Громади в Нью-Йорку, 1921-1931".

В кухні Народного Дому я знайшла вже багато знайомих: гімназистки й студентки університету, учительки й уряднички, молоді панночки й старші пані, всі вони працювали з певним пожертвуванням та виповнювали охоче й радісно перейнятий на себе обов'язок. Служба тривала безперервно 24 години, опісля слідував такий самий довгий відпочинок. Так працювали ми до трагічного дня 22 листопада й пережили не одну хвилину, що на довгі часи останеться в нашій пам'яті. Ми прощали героїв, що прямо від нас ішли на смертельний бій під пошту або казарми Фердинанда, ми вітали з нечуваною полегшею й захопленням Стрільців, що прийшли на поміч та наших придніпрянських братів. Ми годували жовнірів, що падали з втоми й голоду, які приходили до кухні просто з бою, буквально оббрискані кров'ю, чорні від диму й поту. Ми з німим подивом гляділи на безмежну посвяту нашого війська, що без слова скарги або спротиву терпіло невиносимі труди й нестачі.

Та повного вдовolenня кухонна праця не була всилі нам дати; свідомість, що ми, українські жінки, не жертвуємо під цю історичну хвилину нашій державі того, на що нас стати, що тоді, коли кожна людина повинна була бути на місці, де вона найбільше потрібна й корисна, ми легкодушно марнували свої нечисленні, дорогоцінні сили, — думка ця затруювала наш спокій і вдовolenня, яке пливе зі совісно виконаного обов'язку. Прохарчування армії — це велика й важлива річ, та, з другого боку, важко було дивитися на те, як жінки з середньою або й академічною освітою шкрябали бараболлю, краяли цибулю або місили тісто... Цю роботу могли робити так само добре (або навіть краще, бо з більшою вправою і знанням) наші українські наймички, що служили досі по польських хатах, а яких десятки зараз у перших днях листопада опинилися без заняття.

Провідники нашого державного апарату і військові коменданти не хотіли поза куховарством признати жінкам ніякого іншого поля праці. Навпаки, вони не використали навіть як слід хазяйського знання й таланту нашого жіноцтва. Управа й адміністрація кухні Народного Дому опинились, так само як і всіх інших військових кухонь (в ратуші, в Соїмі і т.д.), в руках поручника, про кулінарні кваліфікації якого хай свідчить факт, що до одного обіду видавав 2 кг. соли, а зате в цій самій пропорції щадив на інших харчах. Чи цей поручник, — до речі, здоровий, кремезний парубок, — не повинен був стояти в бойовій лінії побіч нашого геройського рядовика, а його місце чи не могла зайняти одна з досвідчених пань-господиць? І чи так само місце старшин, що сиділи по різного роду установах, не повинні були заступити наші студентки, учительки і бюровники¹, звільнюючи таким робом і так нечисленний офіцерський матеріал для фронтової служби?

Ці болючі питання ставали перед нами щораз

1. Працівники канцелярії, секретарки.

частіше, коли прийшли останні дні нерівної боротьби, коли серце огортовало смутком, пригноблення й журба за долю нашого дорогого міста, а нас давили сором і досада, що ворота до більш продуктивної праці перед нами замкнені.

Почування сорому стало просто нестерпне для кожної з нас, коли дня 22 листопада на вулицях Львова зарілося від жіночих постатей в одностроях ворожого війська. Бо тоді, коли українці марнували з непростимою байдужістю дрібку своїх львівських сил, поляки переводили гарячково мобілізацію своїх. Вони вміли використати не тільки чоловічий резервуар, але й не погордили також жінками і дітьми.

Це не брехня і не фраза, що Львів відібрали нам з рук польська жінка й дитина, а болюча правда.

Я мала сумну нагоду переконатися в цьому на власні очі зараз першого дня ляцької інвазії². Мене арештували рано 22 листопада й вели на переслухання до польської охрани (т.зв. польової жандармерії), бюра якої містилися на вулиці Хотинській біля костела св. Єлисавети. Дорога провадила саме через вулиці, на яких тому кілька годин кипів ще завзятий, смертельний бій. На кожному кроці я зустрічала легіоністок, які взяли на себе мундур і кріс³ не для фантазії чи з хворої амбіції, а таки справді з гарячого патріотизму. В жандармерії за столиком сиділа жінка з однорічницькими відзнаками і вона списала зо мною протокол. Обов'язки ордонансів⁴ також виконували дві легіоністки. А вже опісля з польських газет ми довідалися, які величезні прислуги віддали польському війську в листопаді їх жінки, головно в розвідчій службі. Вони переходили через бойову лінію й переносили вістки з одної частини міста до другої, інформували своїх старшин про всі подробиці нашої стратегічної ситуації, а по наших боці ходили від хати до хати, роздавали "Płascówk'y" та підсичували дух бунту й опору. Це не брехня і не фраза, що Львів відібрали нам з рук польська жінка й дитина, а болюча правда.

Чи українське жіноцтво менше свідоме національно й менше патріотичне від жінок нашого найлютішого й найнебезпечнішого ворога? Яка була причина й чия вина, що наша роля в листопаді минулого року не була така, яка повинна була бути?

Причина і вина була в нас самих, себто в жінках. Добра воля одиниць не заступить дисциплінованої організації. Якби співучасть жінок у боротьбі за виз-

2. Польської навали.

3. Кріс — рушниця

4. Ордонанси — зв'язкові

зволення нашої землі була взяла в свої руки якась об'єднуюча жіноча організація (якої в нас, на жаль, не було), тоді керманічі держави мусіли б рахуватися з нами і прийняти наші послуги. Побіч відсутності організованості і не досить енергійного обстоювання нашого слушного права до співпраці в будіванні держави, вина і причина були також по боці суспільності, яка не тільки не притягнула жіноцтва до праці, а ще й кидала колоди під його ноги.

Та тепер не пора розводитися над цими болючими питаннями.

Побіч тіней слід підкреслити також ясні сторони жіночої діяльності в переломовій хвилині, а саме: запал, добру волю й самопосвяту, які справді дорівнювали не раз неустрашимості наших жовнів. У військових кухнях працювали пані, що мешкали на польських боці міста і перекрадалися до нас через бойову лінію. З безнастанною небезпекою життя працювали передусім наші пані в кухні, що містилися в Соймі, який, як відомо, лежав в самім центрі найзавзятіших боїв. Львівське жіноцтво може повеличатися фактами справжнього героїства. Так, приміром, дві наші поштові уряднички видержали до останньої хвилини при телеграфічному апараті і втекли з пошти щойно з останніми жовнірами, коли вже ціла будівля горіла. Слід також згадати про жінок, що працювали по шпиталях як сестри милосердя, а передусім про наших медичок, що цілий час були зайняті в українській санітарній службі. Одна з них ранена попала в полон під поштою, та їй вдалося втекти другого дня і принести нашим цінні вказівки.

Скромніша ще, — а правду кажучи, ніяка, — була наша співучасть в суспільно-політичних справах. Факт цей легко пояснити тим, що досі жінки були

виключені з політичного життя й тому не вміли покористуватися признаною рівноправністю. Склалося також так, що саме найдіяльніші з наших жінок мешкали по другім боці фронту. Це, очевидно, не виправдує нашої індоленції⁵ і не змиє з нас тієї ганьби, що Національна Рада радила у Львові рівно три тижні, а ми не зажадали допущення до цього найвищого законодавчого тіла наших представниць, до чого мали право на підставі ухвали Української Конституанти та основних державних законів. Щойно на день 22 листопада скликано було загальне жіноче віче та на ньому мали бути обговорені заходи і способи нашої політичної діяльності; на жаль, з причини знаних подій цього дня віче це не могло відбутися.

Доля не дозволила покищо змити перед грядущими поколіннями закиду недозрілості та індоленції, на який українське жіноцтво почасти заслужило собі у трагічних днях листопада. Цей закид у левиній частині відкинуло львівське жіноцтво своєю діяльністю під час цілого минулого року і яку веде й по нинішній день. Усю гуманітарну працю, яку тільки і дозволено було в часах ворожого наїзду, перейняла на себе українська жінка: матеріальна і моральна опіка над родинами наших жовнів, над всіми неповинними жертвами ляцького знуцання, одним словом — головна частина діяльності Горожанського Комітету спочиває в руках жіноцтва. А поза чисто філантропією діяльністю, майбутній історик запише на наш рахунок і інші вчинки, яких не постидався би осяяний славою український жовнір.

Будемо сподіватися, що розпочата праця не пропаде та що в слушний час українське жіноцтво виконає якнайкраще свій обов'язок перед державою і вітчизною.

*"Український Прапор" (Відень),
ч. 23-25, 1 листопада 1919 р.*

5. Недбайливість, байдужість.

Конкурс на стипендію з фонду СУА ім. Еви Сташків

ПРОГОЛОШЕННЯ

Союз Українок Америки проголошує сьомий Конкурс на приділення стипендій з повищого фонду в наступних категоріях:

1. На студії української мови для абсолювентів журналістики, мовознавства, бібліотекарства і музейництва, які плянують використати знання української мови у професійній праці.

2. На студії для осягнення докторату в ділянках українознавства або порівняльних дослідях у ділянках літератури, історії, соціології, музикології і т.п., після цього коли університет апробує тему.

3. Допомога у виданні наукової праці з ділянки українознавства, прийнятої до публікації авторитетним видавцем.

Висоту стипендій вирішує комісія у кожному ви-

падку. Кваліфікованими кандидатами на стипендії є членки СУА, які вступили до організації принаймні один рік перед внесенням подання про стипендію.

Реченець внесення подання про стипендію **31 січня 1987 р.** у першій і другій категоріях стипендій будуть призначені на студії в американських і канадських університетах.

У листі необхідно подати на котру категорію стипендії кандидат хоче внести подання.

Про інформації слід звертатися на адресу:

**Ukrainian National Women's League of America, Inc.
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, N.Y. 10003**

"ГРОМАДА ЦЕ МИ"

Привітальне слово голови СУА

Вітаю учасниць 2-ої жіночої конференції "Українська жінка у двох світах". Висловлюю Надії Нинці й комітетові щире поздоровлення за успішну підготовку конференції.

Ідеєю скликання першої і другої конференції було бажання спонукати як найбільше жінок, членок і нечленок жіночих організацій, спільно розглянути питання сучасного життя, які їх цікавлять і турбують, обмінятися думками, висловити свої погляди про майбутнє української громади в Америці.

П'ятдесят років тому журбою проводу Союзу Українок в Галичині був розвиток українського жіночого руху, приєднання до організації молодших поколінь, скріплення становища української жінки в суспільстві. Сьогодні в Америці жіночий рух завершив свій цикл. Цей циклічний процес, який повторюється від початків жіночого руху, полягає на тому, що після покоління, яке активно бореться за рівноправність, приходять генерації, які користають з осягів попередниць, але ставляться негативно або байдуже до жіночого руху і не виявляють охоти далі працювати.

Жінки українського походження не брали участі в американським жіночим русі 60-их і 70-их років, в українським середовищі не було навіть його відгомону, хоча позитивні і негативні наслідки цього руху мають великий вплив на наше життя, на наші родини. І наші жінки скористали з того, що відкрилися нові можливості студій і кар'єри, які давніше не були доступні для жінок. Одночасно постали проблеми спільні для всіх працюючих жінок, які спричинюють поважні труднощі в житті, психічне і фізичне напруження, приміром погодження кар'єри з родинними обов'язками, опіка над дітьми працюючих батьків, розводи зокрема тоді, коли жінка залишається сама і не лише мусить заробити на життя, але часто на неї спадає відповідальність за виховання дітей. Частина тем цього річної конференції присвячена цим питанням.

Друга частина тем висуває суспільні проблеми. Сама назва першої і другої конференцій "Українська жінка у двох світах" вказує на свого рода роздвоєння життя у двох площинах тих генерацій жінок, що виростили в Америці та зараз мають почуття приналежності до української етнічної спільноти. Ці генерації мають до вибору або включитися у громаду і продовжити її життя або залишити її напризволяще і засудити на повільний занепад. Між нами немає тих, яким українство байдуже. Присутні є ті, які є свідомі свого походження, на яких виховання від раннього дитинства мала вплив наша релігія, традиція і культура.

Сподіваюся, що у дискусіях не лише висловимо думки про наше відношення до громади, її майбутнього, але також приймемо деякі зобов'язання, щоб зробити крок вперед та здійснити гасло конференції "Громада це ми".

ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЖІНОЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Подаємо короткий репортаж з конференції "Українська жінка у двох світах". В наступних числах журналу плануємо помістити деякі доповіді (повністю або їх резюме) модераторів і панелістів, які брали участь в цій програмі.

* * *

Друга жіноча конференція спонсорована Союзом Українок Америки т.зв. "Українська жінка у двох світах" відбулася успішно 4-го і 5-го жовтня 1986 р. в приміщенні Рамада готель у Принстоні, Нью-Джерзі. Спонукою влаштувати цього річну конференцію в Принстоні було бажання знайти відповідне місце недалеко більших українських осередків, до якого можна легко і швидко доїздити. Прибули на конференцію приблизно 250 людей з околиці Нью-Джерзі, Пенсильванії і Нью-Йорку, але пропорційно більше приїхало з віддалених штатів: Ілліной, Мінесота, Мічиган і Флориди.

Конференція офіційно відкрилася в суботу 4-го жовтня. Надія Нинка, голова організаційного комітету привітала учасників і пояснила загальний задум конференції, запевняючи, що "Це не є для вибраних одиниць, а для кожної жінки — українки, яка незважаючи на рівень знання чи інтелектуальних зацікавлень стоїть перед тими самими проблемами виховання дітей, збереження українського характеру родини, опіки над старшими віком її членами та відношення до української спільноти". А гасло конференції "Громада це ми" нагадує, що тільки спільними силами зможемо покращити наше майбутнє. Потім голова СУА Іванна Рожанковська висловила надію, що друга конференція дасть жінкам нагоду далі розглянути пекучі питання теперішнього часу. (Подаємо цілий текст привітального слова І. Рожанковської в цьому числі "Нашого Життя" на ст. 6).

Загальним вступним панелем розпочалася програма, де подалися чотири аспекти життя української жінки в Америці. Модератор цього панелю Зеня Ковальчин-Брожина, заступниця голови та голова програмового підкомітету, представила доповідачів. Вони загальною пояснили жіноче відношення до родини (д-р Іванна Мартинюк-Річардсон), української громади (д-р Дарія Маркус), про особисті зацікавлення жінки (д-р Галина Аврамчук-Клим) і її заробіткову працю (мгр. Лідія Базарко). На протязі двох днів окремі панелі й семінари докладніше переглянули кожну згадану тему.

У суботу після полуденка відбулися 4 панелі та два семінари, а саме:

Панель "Жінка у заробітковому світі", за який відповідала мгр. Лідія Базарко, представляв такі теми — "Плекання зв'язків серед української громади" — Морін О'Браєн, "Як представляти себе" — Ма-

рія Шандор, "Плянування кар'єри" — Марійка Гура, "Заробіткова праця в українських установах" — Рома Гадзевич, "Важливість дбання про здоров'я" — д-р Христина Чехут-Макейдо, "Як влаштуватися на працю" — Марта Навроцька-Торієллі.

"Жінка на політичній арені" — модератор панелі була Катерина Чумаченко. Обговорені були різні способи як можна включитися українцям у американські політичні системи. Темі доповідей такі:

Учасниці конференції "Українська жінка у двох світах" — 1986 р.

Participants of the Ukrainian Women in Two World's Conference.

Знімки: Іванна Рожанковська

"Як впливати на американські законодавчі установи" — Надія Комарницька-МкКоннел; "Праця українців проти знеславлення українського імені" — Галина Козак; "Голод на Україні (1933) — приклад українських політичних взаємовідносин" — д-р Джеймз Мейс; "Засоби комунікації та загально-зовнішні зв'язки" — Андрій Білик. Виступав також Паул Гобел, аналізуючи сучасний стан на Україні та українську еміграцію.

"Молодше покоління". Студенти університетського віку, які є члени різних українських молодечих організацій передискутували питання двомовності, їхні погляди на українську громаду і яку роллю думають вони відіграти в ній. Модератор панелю Дора Горбачевська вміло керувала дискусією в якій взяли участь: Ліда Микитин, Петро Матіяшек, Роксолана Телепко, Борис Вірстюк і Юрій Телепко.

За панель "Ми і наші батьки" відповідав д-р Андрій Рипецький, який так само говорив на тему "Старечі дома замість домашньої опіки". Владика Василь Лостен доповідав про необхідність зв'язку між різними етнічними групами, про зміни в етнічних околицях і їхній вплив на старших людей та збудовання старечого дому Вознесіння у Філядельфії. Віра Лашук говорила про "Соціальне забезпечення для українців у старшому віці", а Марія Татунчак про "Труднощі в подаванні допомоги старшим".

"Наша громада і поза нею" — в цьому панелі панувала вільна дискусія і своєю формою це відрізнялося від інших. Тут модератор д-р Марта Богачевська-Хомяк задавала питання учасникам (Марта Цегельська, Марта Федорів, Ліда Яросевич, д-р Наталя Кононенко-Моел, Ксеня Кузьмич, Марта Шмігел, Наталя Слюзар, Анастасія Вокер, Надія Комарницька-МсКоннел), які на них відповідали даючи свої спостереження. В основному дискусія проаналізувала працю української громади в США та вклад жінки в цю діяльність і як громада оцінює її. Під час семінару "Відчуження, розвід, вдівство" були обговорені такі теми: "Юридичний процес і наслідки розводу" — Христина Романів-Дубас; "Куди мені далі?" — Ольга Борис; "Наслідки розводу або смерть батьків на дітей" — Діана Оддо.

I. P.

Панель: "Наша громада і поза нею".
Panel: Our Community and Beyond

В суботу у вечорі після закінчення сесій був влаштуваний в тому ж приміщенні бенкет. Проводила програмою Оксана Кордуба, яка представляла таких доповідачів як Владика Василя Лостена, д-ра Вільяма Кортні, конгресмена Джеймза Кортур (Нью-Джерзі) та д-ра Джеймза Мейс. Дехто з них похвалив Союз Українок Америки за те, що вдруге відважились влаштувати таку конференцію. Було згадано, що жінки в українській громаді завжди відважніше обговорюють складні питання нашого суспільства. А найголовніше готові братися за діло. Д-р Дж. Мейс також згадав про старання СУА в 1933 та 1934 роках привернути увагу уряду та конгресу США на голод в Україні.

Панель: "Жінка на політичній арені". Зліва: А. Білик, Г. Козак, П. Гобел, К. Чумаченко, Н. Комарницька-МсКоннел, д-р Дж. Мейс.

Panel: Women and the Political Scene. (L to r): A. Bilyk, H. Kozak, P. Goble, K. Chumachenko, N. Komarnycky-McConnell, Dr. J. Mace.

I. P.

У неділю 5-го жовтня після відправлення Служби Божої Владикою Лостеном розпочалися сесії.

У панелі "Ми і наші діти" взяли участь такі доповідачі: Марта Кічоровська-Кебало "Опіка над дітьми передшкільного віку і розвиток мови"; Ока Грицак "Шкільництво і допомога дітям з різними невеликими проблемами"; д-р Іванна Аврамчук-Клим "Випадки самогубства у дітей"; Роман Кіляр "Виховання дітей самітними батьками" та Катя Масник "Надуживання алкоголю і наркотиків підлітками".

"Українці чи американці — хто ми?" Д-р Дарія Маркусь за допомогою прозірок насвітлила історію українського поселення в США. Після цього представники різних українських еміграцій та їхні нащадки говорили про їхній вклад в українське суспільство та про труднощі й незадоволення. Про першу еміграцію зворушливо говорив Данило Максимюк, про другу — Роксоляна Стойко-Лозинська, сучасну — Марія Дупляк. Проф. Тарас Гунчак мав тему "Яке є наше наставлення до сучасної України".

Д-р Галя Дуда провела семінар про позитивний само-образ і його вплив на осяги не лише у заробітковому, але й особистому житті. Жінки через почуття меншевартості часто підсвідомо самі спричиняють свій неуспіх.

Різні поради подавались під час семінару під заг. "Фінансова господарка". В цьому Стефан Біда і Люба Книш подавали інформації жінкам про дрібні інвестиції, позички, забезпечення, здобуття кредиту і т.п.

Любов Абрамюк-Волинець цікаво доповідала про потребу зберігати експонати народнього мистецтва, як оцінювати мистецьку вартість речей та що віддавати в музей на збереження. Крім того, говорила про Український Музей в Нью-Йорку та показувала прозірки вишивок з різних околиць України.

Марта Навроцька-Торіеллі провела семінар про писання резюме подаючи засади, яких треба дотримуватися при готуванні резюме.

Керівники семінару: "Напруження в щоденному житті" д-р Аврамчук Клим та Зоряна Луцька дуже вміло показали, як опанувати ситуації, які спричиняють напруження в щоденному житті. Подавались навіть певні руханки і вправи, які в цьому допомагають.

Друга жіноча конференція закінчилася загальними підсумками Оки Грицак, яка перейшла найосновніші ідеї панелів і семінарів. Надія Нинка подякувала Союзові Українок, Екзекутиві, а особливо голові Іванні Рожанковській та дорадниці конференції Іванні Ратич за їхнє довір'я підготовчому комітетові. Учасникам подякувала за те, що не пожаліли свого часу і приїхали на конференцію й таким чином збагатили її.

Підсумовуючи конференцію треба признати, що програма, себто панелі й семінари були на високому рівні. Крім того, з технічного боку перебіг конференції був вдалий. Приміщення Рамада було вигідне, реєстрація спокійно і організовано переводилася і взагалі все було надзвичайно скоординовано. В цьому треба подякувати організаційному комітетові: Надя Нинка — голова, Зеня Ковальчин-Брожина — заступниця, Оксана Бокало та Люба Никифорук — зв'язок з готелем, Ольга Лісківська — зв'язок з пресою і рекламою та приготування одноднівки, Марія Цісик — україномовна преса, Марта Бачинська — англійськомовна преса, Христина Котляр — мистецьке оформлення афіші, брошури і одноднівки, Оксана Кордуба — за ведення програми бенкету. За приготування програми належить особливе відзначення

Знімка: О. П.

Конгресмен Джеймс Кортур (Н. Дж.) доповідає під час бенкету в суботу.

James Corter speaking at Saturday's banquet.

І. П.

Панель: "Українці чи американці — хто ми?" Зліва: проф Т. Гунчак, Р. Лозинська, Д. Максимюк, д-р Д. Маркус, М. Дупляк.

Panel: Ukrainians or Americans — Who are We? (L to r): T. Hunczak, R. Lozynskyj, D. Maxymiuok, Dr. D. Markus, M. Duplak.

Зені Ковальчин-Брожині — голова Програмового підкомітету, Оці Грицак, Нілі Павлюк, Дорі Горбачевській та Тані Рожці — члени.

Панелістів разом з модераторами було 45. Це були високо кваліфіковані спеціалісти в своїх ділянках, які вміли поділитися своїм досвідом, заглибитися в тему і професійно порадити учасникам. Більшість панелів скеровували увагу на спеціальні зацікавлення і старалися задовільнити вимоги українського суспільства. Організаторки конференції висловили бажання, щоб доповідачі якнайбільше вживали української мови, але коли через трудність перекладати технічну термінологію даної ділянки згодилися говорити по-англійському. Все ж таки панелісти старалися вживати українську мову.

Учасниці-глядачі конференції були різного віку, але переважаюче число це жінки молодшого і середнього віку. Було багато не-членів СУА як і де-

кілька чоловіків, які хвалили конференцію, кажучи, що такого з'їзду жадна чоловіча організація не могла б запланувати. Лише шкода, що так мало їх скористало з нагоди разом з жінками заглибитися в порушені теми конференції.

Можна сказати, що учасники цієї конференції здебільшого виявляли велике зацікавлення політичними темами та дискусіями над майбутнім української еміграційної громади. Пояснити це хіба можна тим, що за останнього півтора року українська громада пережила чимало приголомшливих подій: втеча М. Медведя і його повернення американським урядом до СРСР, справа Дем'янюка та чорнобильський випадок. Наше спільне зацікавлення та увага зосереджені на справу такого роду. Як громада ми рідко маємо нагоду зустрітися і конструктивно простудіювати наше сучасне становище. А тому вважаємо, що такі конференції є дуже додатні.

УСПІШНІ ЗАГАЛЬНО-ЗОВНІШНІ ЗВ'ЯЗКИ

Перед офіційною конференцією, себто в п'ятницю 3-го жовтня заплановані були два семінари, які розглядали такі теми: 1) "Успішні загально-зовнішні зв'язки" та 2) "Способи збирання фондів для організацій". Подаються тільки найголовніші думки доповідачів першої частини, а в наступних числах буде описана друга тема.

Д-р Марта Богачевська-Хомяк відкрила семінар, розповідаючи дещо про теперішній стан на Україні, як також і про політичну, громадську та культурну активність українців у США. Для поглиблення цієї дискусії д-р Хомяк запросила знавців у галузі советських справ це були: Паул Гобел — урядовець у державному департаменті США та Вільям Кортні — призначений на генерального консула до Києва. Учасники скористали з їхнього досвіду, та з вражень щодо української справи на Україні та діяльності еміграційної громади. Цікаво й часом ніяково було слухати, як неукраїнський світ, спеціально представники уряду США, спостерігають українські справи.

Вільям Кортні твердив, що найголовніше питання і проблема в УРСР це справа людських прав. Він радив, що коли говоримо з урядовцями США повинні постійно це підкреслювати. Ці вимоги мусять стати підставою нашої праці. Щодо поліпшення стосунків між ССРСР і США В. Кортні сумнівається чи можна дійти до будь-яких порозумінь коли советський уряд не вміє навіть дотримуватися Гельсінкської угоди підписаної ними. Він вважає, що найголовніша роля українців у вільному світі це чинити тиск на американський уряд.

В. Кортні висловив думку, що в цьому міг би допомогти консулат у Києві, бож тоді краще оцінюва-

тиметься ситуація на Україні. Дотепер мало правдивих відомостей доходило з України щодо дисидентів або про наслідки чорнобильського випадку. Консулат і присутність закордонних представників могли б деякі справи роз'яснити та в дечому допомогти. Він нагадав, що поширення відомостей про дисидентів у західному світі це не раз єдиний спосіб рятунку для них.

Паул Гобел працює для американського державного департаменту, як асистент в справах советських національностей. Його спеціальність це азійські республіки ССРСР, але він орієнтується і в українських справах. Він вважає, що українці на еміграції, особливо в США, в деяких своїх поглядах помиляються щодо сучасного стану на Україні. До речі він ці припущення угрупує так:

1. *Втрачення української мови обов'язково значить загублення своєї національної свідомості. Наприклад, якщо українець вміє говорити лише по-російському це значить, що він пропадає людина для свого народу.*

П. Гобел заперечує це, кажучи, що русифікація це не є те саме, що денаціоналізація. Застерігаючися проти тенденції оцінювати й осуджувати сучасну Україну нашими критеріями, П. Гобел запевняв, що почуття приналежності до певної національності сильніше і триваліше, ніж ми припускаємо. Він радив переглянути українську історію, де були довгі періоди коли велася мовна політика проти української мови і культури, але все ж таки народ вижив.

Зрештою, коли наприклад українець вчиться чи працює серед росіян, він мимоволі стає більше свідомий своєї національності. А конкуренція в цих обставинах загострюється по лінії національності.

Зліва: Андрій Білик, Вільям Кортні, Паул Гобел.
(L to r): Andriy Bilyk, William Courtney, Paul Goble.
Знімка: І. Рожанковська

Скорше чи пізніше він відчуватиме дискримінацію проти нього як українця, навіть якщо він не говорить українською мовою. Він підтверджував факт, що у СРСР далі росіяни мають першенство у всьому. Українець, який живе у селі й ніколи, або рідко зустрічається з росіянами можливо не є аж такий свідомий чи радше чутливий до цього.

Згідно з відомостями державного департаменту, в Україні є значно менше русифікації, порівнюючи з іншими республіками. Переважно русифікація трапляється тоді коли українець живе поза межами України. П. Гобел переконливо говорив, що менше треба перейматися русифікацією, а більше звернути увагу на економічну політику СРСР щодо України. Один аспект цієї політики це вивіз природнього багатства з України до інших республік СРСР де розвивається промисловість. Українці тоді через брак праці змушені покидати свою країну, шукаючи заробітків дешче.

Паул Гобел пояснює таблицю найголовніших груп СРСР.
Paul Goble discusses the percentage of nationalities in the USSR.

2. Збереження культури це найважливіше — "альфа та омега" — для українців. Кожна втрата в культурі це обов'язково перемога російської культури над українською.

Паул Гобел: "Культура сама собою міняється і переходить еволюцію. Якщо українці будуть виключно зосереджувати увагу на культурних справах, забуватимуться важливіші проблеми. А коли так старанно дотримуватись традиційного поняття української культури то це робить кривду, бо припиняється розвиток культури."

3. Члени компартії в УРСР це обов'язково вірні слуги Кремлю, які віддано дотримуються партійної лінії.

П.Г.: "Автоматично думаємо, що партійці в Україні вірно виконують накази Кремлю. Ми не враховуємо можливості, що українські партійці пильнують своїх власних, льокальних інтересів."

Розмови з Гобелем після доповіді.
Discussions with P. Goble after the seminar.

4. Стосунки-позитивні чи негативні між Росією та Україною найголовніші.

Тут П. Гобел подав таблицю найголовніших груп СРСР і відсотків їх у поселенні:

Росіяни	50%
Українці	18%
Білоруси	4%
"Мусульманські" народи	18%
Християнські кавказці (н.п. грузини, вірмени)	3%
Балтицькі народи	3%

За твердженням Москви та навіть советських знавців у США найголовніший розподіл у СРСР, на який треба звертати увагу це між слов'янами та мусульманами. Пропорційно це так виглядає: Слов'яни становлять 72% населення, а мусульмани — 18%. Очевидно, в цьому враховування українців дуже потрібні, щоб формула виходила. Українці, ані тут ані в СРСР не усвідомляють, яку важливу роллю вони відіграють. Отож повинні зрозуміти їхнє становище і старатися скерувати свою увагу на покращання стосунків між собою та неслов'янськими республіками та більше з ними співпрацювати. П. Гобел згадав про Миколу Скрипника, який ще в 20 роках зрозумів важливість введення такої політики й переводив переговори з мусульманами.

5. Майбутність України сумна і безнадійна спеціально після чорнобильського випадку.

П.Г.: "Це не мусить бути обов'язковим. Мусимо мати більше довір'я до витривалості українського народу."

На закінчення він задав учасникам такі питання:

— Чи українці на еміграції працювали з усією силою, щоб подати відомості про Україну засобам масової комунікації після нуклеарного вибуху Чорнобильської АЕС? Що українці подавали багато загальних інформацій про Україну, це правда. Але він вважав, що могли ще більше прислужитися в цій справі, якщо мали б наприклад готові вирізки з советської преси де вже давніше з'являлися статті з

застереженнями щодо розбудови нуклеарної промисловості в СРСР.

— Чи українці знають дійсне становище на Україні, приміром чи читають українську пресу з УРСР і чи стежать за інформаціями у советських часописах взагалі?

Андрій Білик, журналіст, який має понад 17 років досвіду в галузі засобів зовнішніх зв'язків провів наступну частину семінару, стараючись в практичний спосіб подавати поради, як поліпшити наш вплив серед американської преси, телевізії тощо. Він роздав фотокопії різних листів до редакції, статей, передовиць, які з'являлися в американській пресі від 1-го до 2-го жовтня 1986 р. в справах Дем'янюка, OS/ (Бюро Спеціальних Слідств), Орлова і Гельсінкської групи, Данілова, Чорнобиля та про Голод на Україні. Учасники тоді мали нагоду проаналізувати їх, подаючи пропозиції, як ліпше можна в майбутньому представити або зареагувати на дану подію. А. Білик радив, щоб де тільки можна і відповідно згадати про українську справу, наводячи паралелі, наприклад між голодом на Україні та подібною ситуацією в Судані. Або звернути увагу на несправедливу постанову СРСР відмовити гуманітарну допомогу Міжнародного Червоного Хреста та інших після вибуху в Чорнобилі.

Наприкінці семінару А. Білик пороздавав проєкт брошури, яка має друкуватися з нагоди відзначення

1,000-ліття християнства на Україні. Ця брошура має виключно познайомити неукраїнського читача з історією цієї події. Після перегляду написаного, учасники семінару подавали поради де слід опрацювати або змінити інформації та формат.

Під час цікавих дискусій, одна з слухачів, Марта Шмігел з Рочестеру, дала добру пораду, а саме як можна впливати на місцеві засоби комунікації. Кожна газета влаштовує т.зв. "editorial sensitivity sessions" де обговорюють не тільки редакційні погляди, але і описи даних подій. Вони радо зустрічаються з людьми або групами, які мають застереження або зажалення щодо них. Приміром, українська громада в Рочестері зустрілася з редакторами, щоб представити українську справу і пояснити їм такі нібито очевидні різниці між поняттями "Росія" та СРСР. Тоді преса обережніше і уважніше репортували про українців у США та українську справу загалом. Дехто радить плекати знайомства серед журналістів, що потрібне, але М. Шмігел пропонувала старатися впливати на редакторів. Тому що вони є авторитетом у газеті.

Протягом цієї першої частини багато корисного можна було вислухати і навчитися. Іноді дещо було таке хвилююче, що змусило учасниць переоцінити свої погляди. Зрештою, це є стимул до дискусії та спонукає українську громаду до роздумування над своєю працею та шуканням, як ліпше її виконувати.

Доповнення до Конституції США

Мало осіб в США відмічують річниці подій, а тим менше навіть пам'ятають доповнення до конституції поза первісними десятима, в яких говориться про засадничі людські права. Наш читач ледве чи пізнає, що саме становить 19-те доповнення.

Це право жінок до голосу, яке жінки США вибороли собі 66 років тому. Національна Жіноча Партія, яку створила в минулому столітті Аліс Пол і мотто якої є "вперед до Світла", відмітила цю річницю зібранням біля Капітолю та закличками перевести в життя 27-ме доповнення до 200-літньої конституції, а саме признання рівних прав жінкам. Досі Конституція мовчить про жінок, хоч слово "man" означає "людину", і тому дехто вважає доповнення зайвим. Інші побоюються, що доповнення може уможливити непотрібне втручання уряду в особисті права. Це таке ж побоювання як Франкове: "так, якби я не їв, побоюючись, щоб кришка в голосницю не влетіла."

Жінки, відмічуючи 26-го серпня, річницю одержання права голосу, згадували про те, що воно не було дане жінкам, що його треба було вибороти. Сьогодні жінки, байдужі до тієї боротьби, заскоро забули про зусилля та жертви, які простелили нам легкий шлях, підкреслювали Сара МакКлендон та Гелен Томас, перша і теперішня кореспондентка при Білому Домі. Д-р Доротей Гайт, президент Ради

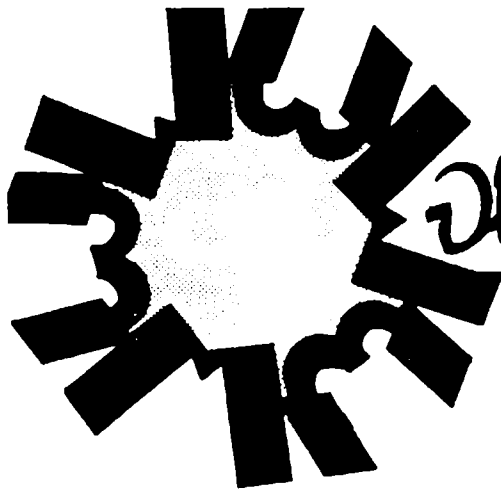
Муринок, говорила про те, що як довго жінки не голосують, не беруть активної участі у політичному житті країни, вони не зможуть провести тих змін, які цілком забезпечать краще життя їм та їхнім родинам. Що тут говорити про зовнішню політику, про намагання запобігти другому Чорнобилю, допомогти першому!

На закінчення жінки пробували разом співати гімн англійських Суфражисток "Рам'я в рам'я і рука в руку, стаємо ми сильніші". Мелодія не легка, і пісня нам чужа. Взявшись за руки спонтанно відспівали ехо змагань за людські права — "Ми поборемо, ми таки перемаємо колись".

Подавши руки, у тіні Капітолю, роздумуючи про програму вечора, я уявляла собі свою маму, яка роз'їжджала по селах Галичини організуючи День Селянки в повіті.

Відділи Союзу Українок розуміли потребу суспільної та політичної дії, зрозуміння сучасних проблем, включення у громадське життя. В Америці СУА провадив працю у тому самому напрямку. Тим жінкам не треба було б пригадувати, що це проєкт 27-го доповнення Конституції і про потребу голосувати.

М. Богачевська-Хомяк

КАЛЕНДАР СКІПТ ЖИТТЯ

Упорядкувала ХРИСТИНА ГОДІВ-ЮЗИЧ

США

При університеті в Огайо розпочато проект складання матеріалів для вивчення різних слов'янських мов, включаючи українську. Самонавчальні додаткові матеріали, розраховані на вживання разом з підручником української мови А. Гумецької, видало видавництво Торонтського університету. Хоч програма розроблена для студентів університету, можна її вживати для самонавчання, бо зроблено записи на касетках та подано відповіді до вправ.

Д-р Ася Гумецька є професором Мічіганського університету в Анн Арбор та членкою 91-го Відділу СУА в Анн Арбор.

Массачусетс. На Музичнім фестивалі у Тенгелвуд виступала маленька ростом і віком (14 років) японочка Мідорі — справжнє чудо. Вона виконувала Ленарда Бернштейна тяжку "Серенаду" з Бостонською Симфонічною Оркестрою. Диригентом був сам композитор. Коли її струна Е трісла, вона попросила у капельмайстра скрипку і він їй подав свого Страдіваріуса, але й тут струна Е знову порвалася, то їй подали скрипку Гвадоніні і вона закінчила свою Серенаду та одержала овації та поцілунки від самого Бернштейна.

Мічіган. Газета *Mason County* помістила світлину Марти Куропась Пронь, яка є голова організацій української молоді — республіканців та заступниця голови Мічіганських Молодих Республіканців. Марта Куропась є ученицею Української Середньої Школи Непорочного Зачаття. В липні вона була у Вашингтоні, де брала участь в державній конференції молодих республіканців.

УКРАЇНА

• З України наспіла вістка, що 29-го серпня 1986 р. померла Катерина Зарицька-Сорока — довголітній борець за українські національні права і членка ОУН ще з 1930-их років. Перебула приблизно 30 років у польських та советських в'язницях за свої переконання. К. Зарицька була вперше заарештована після атентату на польського міністра Перацького 1934 р. На т.зв. Варшавському процесі, разом з 12 провідниками ОУН, була засуджена на 4 роки ув'язнення. Коли вийшла на волю одружилася з Михайлом Сорокою, який також активно належав до підпільного руху. (Він помер 16-го червня 1971 р. у мордовському концтаборі після 28 років ув'язнення за приналежність до ОУН.) У березні 1940 р. Зарицька знов була арештована, цим разом советською владою за її активність в ОУН. Тогож самого року у Львівській в'язниці народився син її Богдан. Від 1944 р. до 1947 р. провадила Український Червоний Хрест при УПА. Після арешту у 1947 р. була засуджена на 25 років каторги, яку відбула частинно у Верхне-Уральській потім у Володимирських в'язницях. Останні 4 роки присуду відбувала у карному таборі в Мордовії. 22-го вересня 1972 р. її остаточно звільнили. Катерина Зарицька повернулася до родини у Львові, але уряд не дозволив їй залишитися серед рідних. Вона була примушена перебувати у Волочиськах від 1972 р. до кінця свого тяжкого життя.

Що читати?

Іван Кошелівець — Розмови в дорозі до себе; фрагменти спогадів та інше. Сучасність, 1985.

Спомини Івана Кошелівця, літературознавця і публіциста, автора численних праць, *Розмови в дорозі до себе*, мають магнетично притягальну силу не тільки через свій різноманітний та цікавий зміст, але також незвичайною культурою мови автора. Його елегантний, легкий і при тім невимушено вишуканий стиль захоплює своєю простотою і відсутністю штучности та всяких зайвих прикрас (нагадуються, до порівняння, дереворізи Гніздовського).

Хоч підставою розповідей є хронологія, то часто ця послідовність затирається, коли автор спонтанно, немов "потокосом свідомости" пише про те, що йому в даному випадку пригадується у зв'язку з темою якогось відтинку в його житті.

Часто вдається в подробиці історичної епохи, відтворюючи докладно атмосферу доби. Двадцять і тридцять роки в Україні описує з особливою концентрацією через свої тісні стосунки з ними. Відслонює читачеві занавісу до особистих турбот і переживань різних осіб з академічного і літературного світу, які він знає. Зустрічаємося особисто не лише з широко відомими постатями як Хвильовий, Тичина, Скрипник, Бажан, але й з менш відомими діячами науки і культури, як Олександр Білецький, Іван Сенченко, Леонид Первомайський, Ярослав Ступак, Степан Васильченко, Леонид Кисельов і іншими.

Кошелівець розповідає так, "як воно було в дійсності" і сам себе перевіряє, щоб, з перспективи часу, не здеформувати дійсности. Часто дає приклади, щоб обґрунтувати свої твердження. З жодного підручника історії не довелось би так акуратно і безпосередньо довідатися про стан національної свідомости українсь-

кого села в Східній Україні в другій і третій декадах нашого століття. От, цікаво, що найбільшою перешкодою для української молоді, яка була змушена вступати до Комсомолу були .... матері. А хоч би такі "банальні", але цікаві деталі з народньої культури як кулінарія (різноманітні "зелені борщі" баби Грицихи).

Процес визрівання національної свідомости селянської дитини показано на прикладі самого автора. Трагедія 20-их і 30-их років в Україні стає живою, неначе уривки кадрів фільму. Історичні факти і події сплетені цікавими чисто людськими буденними справами та переживаннями. Розповіді про літераторів, з якими автор був у менше чи більше тісному зв'язку у Ніжені, Харкові і Києві прекрасно ілюструють ту сумну епоху. Ось довідуємося, що 20-ті роки не були в дійсності часи "українізації", так як ми то тепер хочемо розуміти.

Від 1929 р. автор характеризує, на прикладах той "макабрний дух доби", описуючи фрагменти примусової колективізації та Великого Голоду.

Будучи вже на Заході, в Європі, автор не раз натякає на своє особисте "інтелектуальне дозрівання" і з того приводу відкриває нам свій внутрішній світ через свої, хоч суб'єктивні, але прецікаві аналізи славних письменників та мистців Західньої Європи, особливо французьких. Будучи фахівцем, його коментарі та завваги про своїх і чужих — усвідомлюють і стимулюють читача до ближчого знайомства з цими творами чи письменниками. Читач "розмовляє" з літератором про суть вільної критики в протизвагу до "критики" в Советській Україні, де "збитий з свого власного шляху мистець випорожнюється, а його зусилля обертаються на симуляцію творчости". Даючи огляд загального літературного процесу на Україні, від 20-их років до сьогодні, він зараховує до винятків кількох осіб, що якимсь чудом не скорилися партійній цензурі і не є

за ґратами, а це: Ліна Костенко, Валерій Шевчук і Євген Гуцало.

Часті дискусії про літературні твори, а також деякі шедеври образотворчого мистецтва, головним чином в галеріях Парижу, захоплюють читача вглибитися і виробляти собі смак до всякого роду виявів мистецтва. (Наприклад, цікаві спостереження про творчість українського мистця в Парижі — Володимира Макаренка).

Не можна проминути спогаду про близького друга Кошелівця, незвичайну постать, проф. Володимира Кубійовича, про якого приватне і духове життя так багато довідуємося. Книга мережана багатьма уривками і цитатами як своїх так і чужих письменників та мислителів, про яких згадує, або якими захоплюється автор. От запам'яталася думка Андре Жіда: "вірте тим, хто шукає істини: сумнівайтесь у тих, хто її знаходить".

Від цієї, так приступно написаної, праці читач, особливо середнього і молодшого покоління, що не знає тієї трагічної епохи 20-их і 30-их років, напевно зрозуміє цю історичну добу і її наслідки, і, як б додала, її існування до сьогодні. А при тім зазнає естетичної насолоди. Згадане тут — це тільки мала частинка пізнавального матеріалу в "Розмовах" Кошелівця.

Надія Дейчаківська

ДИВНИЙ ПРИПАДОК

Х.Н.

1940 рік у Львові.

Марта вертається з праці трамваєм ч. 1. Вже майже доїздить до своєї зупинки, як бачить на розі вулиці Сапіги і Потоцького розліплені великі афіші — Київська Опера —.

Одразу висіла коло Техніки, щоб якнайшвидше прочитати коли і що? Читає точно репертуар, прізвища співаків і зір її падає на список членів оркестри. На першому місці — концертмайстер Р.Г. Рибак.

— Чи це можливе? Це ж прізвище брата моєї мами. —

Ще раз придивляється і починає думати.

— Так — можливе. Вона знала, що її дядько скінчив консерваторію і був добрим скрипалем. Про нього не було вістки від 1919 року.

Ніхто дома не хотів того висловити, але всі думали, що він, колишній вояк УГА, хіба не живе.

Під час війни привіз наречену зі східної Волині, повінчалися у Львові, вихали на схід, і слід загинув.

— А тут його прізвище на афіші — це хіба сон. —

Марта швидко іде додому і на порозі прямо кричить: — Мамо, дядько Мусьо — так його всі звали — приїздить з Київською Оперою.

Мама не вірить, але Марта старається переконати її, що це можливе, бож ініціяли ті самі, прізвище те саме, а ще і скрипаль.

Марта не може дочекатися другого дня. Тільки прийшла до бюро Клінік Медичного Інституту, де працювала, біжить до директора. Це був середнього віку лікар з Кам'янця Подільського, який до працівників ставився дуже прихильно.

Марта постукавши у двері, не може дочекатися — "заходьте" — а може його немає?

Але почула його "заходьте".

— Що скажете тов. Марто?

— Тов. директор чи Ви знаєте, що приїздить Київська Опера?

Д-р С.О. поглянув на Марту здивовано, — знаю, але в чому справа?

— Певно делегація від Клінік Мед-Інституту піде їх вітати?

— Я про це не думав, але це добра думка.

— Чи я можу бути в делегації? — питає Марта, я так люблю музику, оперу, театр.

— Подумаю — але зразу усміхнувся і каже — згода, це ж Ваша пропозиція.

— Пришов день приїзду опери. Марта купила квіти, завинула кінці папером і вложила туди карточку з адресою, на всякий випадок.

Мама Марти, яка працювала вчителькою, також зголосилася до шкільної делегації. Обидві їдуть на залізничний двірець. Застали вже велику гурму людей — представників різних установ.

Усі стояли при бічному виході, бо сказано, що туди виходитимуть члени Київської Опери.

Марта не спускає очей зі сходів. Одна думка в неї — як я його пізнаю? — Марта мала один рік як дядько виїхав, але хіба зі знімок.

Почали виходити спершу співаки — Литвиненко-Вольгемут, Петрусенко, Зоя Гайдай, Паторжинський... Спонтанний привіт!

Підходять делегати — вітаючи квітами, а Марта чекає... аж бачить високу, худорляву постать — то він, це його очі, як у бабусі.

Старається підійти до сходів, бо він вже ось тут.

Підходить і тихенько питає — Дядько Мусьо? Здивований в нього погляд і Марта чує: — це хіба Мартуся?

Марта вручає квіти зі словами сердечного привітання і тихенько каже: — у квітах є адреса.

Другого дня по полудні, а була це неділя, Марта з мамою почули стукіт у двері. Марта біжить і бачить дядька Муся. Радості не було кінця, але не міг довго бути, бо чекав на нього внизу "ангел сторож".

Закінчення на обкладинці

Вісті з Централі

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

1-го і 2-го листопада 1986 р. відбулося в Нью-Йорку, в домівці СУА засідання Головної Управи Союзу Українок Америки. У засіданні взяли участь: голова СУА Іванна Рожанковська, члени Екзекутиви, референтки, голови Окружних Управ, голова Конвенційного Комітету XXI Конвенції СУА, Дарія Гордиська та голова Контрольної Комісії Ірина Кіндрачук.

У перший день нарад, після відкриття і прийняття порядку денного, покликано Комісію ухвал у складі: Марта Данилюк, Ольга Третяк, Тетяна Сілецька, Теодозія Кушнір і Розалія Полчій, та Комісію перевірки протоколу з попередніх нарад — Марія Томоруг, Ірина Куровицька і Марія Наваринська. Тоді голова СУА подала три пропозиції починів, якими Союз Українок Америки повинен відзначити 1,000-ліття Християнства в Україні. Кожну пропозицію обговорено і у висліді дискусії вирішено відмітити цю величну історичну подію в такий спосіб:

1. Дати фінансову допомогу сестрі д-р Софії Сенік з Риму на видання праці англійською мовою "Історія Української Церкви".

2. Підтримати матеріально Український Музей у підготові та влаштуванні виставки ікон і модерного релігійного мистецтва та видання з тієї нагоди каталогів, що є дуже коштовне.

3. Проголосити конкурси Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих на тему 1,000-ліття Християнства в Україні — у 1987 р. на літературний твір, а у 1988 р. на історичну працю.

Продискутовано і схвалено, щоб на 5-ий Конгрес СФУЖО, який відбудеться 26, 27, 28 і 29-го листопада 1987 р. в Торонті Канада, кожна Округа СУА вислала свою делегатку. Союзіві Українок Америки прислуговує 15 делегаток.

Звіт секретаріату за час від 25-го жовтня 1985 р. по 1-ше листопада 1986 р. подала кореспонденційна секретарка Марія Савчак. Звіт охоплював усі деталі проробленої праці на протязі року. Іванна Ратич, фінансова секретарка СУА, подала фінансовий звіт та запропонувала і пояснила бюджет на 1987 рік, який прийнято.

Редактор "Нашого Життя" Ольга Лісківська звітувала зі своєї праці над журналом, а про адміністративні справи "Нашого Життя" говорила Наталія Дума. Між іншими справами вона сказала, що перехід висилки журналу на систему компютора спричи-

нився до його спізнення, але ця справа буде скоро наладнана. Статутовій вимозі 100-відсоткової передплати "Нашого Життя" присвячено багато часу і уваги. Стверджено, що коли не буде 100-відсоткової передплати, недобір на конті журналу буде збільшуватися. Відсотки з Запасного Фонду не покриють недобору, а коли почнемо брати готівку з капіталу його, то цей фонд дуже скоро вичерпнеться і СУА стане перед проблемою перестати видавати єдиний український самостійний жіночий журнал в Америці. У висліді дискусії вирішено, що право голосу на XXI Конвенції СУА матимуть делегатки тих відділів, які у 1986 р. матимуть 100-відсоткову передплату журналу "Наше Життя". Відділи, які вив'язалися із цього завдання також і у 1985 р. одержать окрему подяку.

Присутні вислухали звіту голови Комітету підготовки 2-ої жіночої конференції "Українська жінка у двох світах", що відбулася 3, 4 і 5-го жовтня 1986 р. в Принстоні, Н.Дж. Конференцію спонсорував Союз Українок Америки, та її підготовка проходила також під наглядом Екзекутиви СУА. Зв'язковою між Екзекутивою і комітетом конференції була фінансова секретарка Іванна Ратич. Підсумки з перебігу конференції подала Зеня Брожина, голова програмової комісії, а голова фінансової комісії Леся Качмар дала фінансовий звіт. Як відомо, 2-га жіноча конференція, в якій взяли участь понад 250 осіб, не враховуючи членів поодиноких комісій, була дуже добре підготована. Програма конференції була на високому рівні, до чого спричинилися добре підібрані актуальні теми поодиноких панелів та фахові доповідачі. Головна Управа СУА висловила признання і подяку комітетові згаданої конференції за зразкову її підготову і переведення. Це признання було включено до ухвал нарад Головної Управи.

Після того звітували референтки СУА. Їхні звіти обговорено і прийнято.

На пропозицію Марти Богачевської-Хомяк, заступниці голови СУА для справ зв'язків вирішено, щоб Союз Українок Америки став членом *National Women's Party*, однієї з найстарших жіночих організацій Америки, якої осідок є у Вашингтоні, Д.К.

Після вечери, яку приготувала Окружна Управа СУА Нью-Йорку, учасники нарад оглянули "відеотейп" з важливіших моментів 2-ої жіночої конференції.

В неділю, 2-го листопада (другий день нарад)

докладно обговорено програму панелів референток СУА під час XXI Конвенції, яка відбудеться 23, 24 і 25-го травня 1987 р. у Клівленді, Огайо. Присутня на нарадах, голова Конвенційного Комітету Дарія Гордиська подала вичерпний звіт із підготовки до конвенції та імпрез, які відбудуться з тієї нагоди. Голова Видавничої Комісії Пропам'ятної Книжки XXI Конвенції, Ірина Чайківська поінформувала присутніх, що оформлення книжки буде віддзеркалювати факт, що XXI Конвенція СУА відбувається незадовго перед святкуваннями 1,000-ліття Християнства в Україні. При тому вона подала реченці надсилання для поміщення у книжці, а то: дописи відділів про їхню працю до кінця грудня 1986 р., а платні оголошення до кінця січня 1987 р. Прийнято програму XXI Конвенції, що її запропонувала Екзекутива.

На голову Резолюційної Комісії XXI Конвенції покликано Марію Савчак.

Поінформовано присутніх, що Екзекутива поробила заходи для видання публіцистичних праць посолки Мілени Рудницької, голови Союзу Українок в краю. Вступну статтю до цього видання написала проф. Марта Богачевська-Хом'як, а редагуванням займається проф. Ярослав Пеленський.

До Комітету підготовки святкувань 100-ліття Міжнародної Жіночої Ради, що відбудеться в червні 1988 р. у Вашингтоні, Д.К. входить Марта Богачев-

ська-Хом'як. Вона є однією з чотирьох заступниць голови Національної Ради Жінок Америки. Союз Українок Америки активно включиться у згадані святкування.

Головна Управа СУА на засіданні у 1985 р. уповноважила Екзекутиву зробити постанову щодо придбання дому СУА в Дітройті. Екзекутива докладно перевірила всі подробиці купівлі і загосподарення дому і погодилася на це. Головна Управа на цьому засіданні дала свою згоду і затвердила Окружній Управі в Дітройті купити дім для вжитку відділів округи СУА.

В полудневих годинах учасниці нарад взяли участь у Сдужбі Божій та панахиді, що відбулася в церкві св. Юра з приводу Листопадових Роковин, річниці смерті Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та в пам'ять жертв Великого Голоду в Україні.

Під час нарад Головної Управи відбулося окремо засідання Номінаційної Комісії на XXI Конвенцію. В склад номінаційної Комісії входять, крім голів Окружних Управ, дві членки з-поза Головної Управи, Ольга Гнатейко і Варка Бачинська, які покликала Екзекутива СУА.

Прийнято ухвали нарад, які відчитала голова Комісії ухвал Марта Данилюк. О год. 4:30, голова СУА, І. Рожанковська закрила молитвою засідання Головної Управи СУА.

Марія Савчак

УХВАЛИ ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СУА

1 і 2-го листопада 1986 р.

- Відзначити 1,000-ліття Християнства в Україні наступними починами:
  - дати фінансову допомогу сестрі д-р Софії Сенік з Риму на видання її праці англійською мовою "Історія Української Церкви"
  - підтримати матеріально Український Музей у підготові та влаштуванні виставки ікон і модерного релігійного мистецтва як також у виданні з тієї нагоди каталогів.
  - проголосити конкурси Фонду ім. Лесі і Петра Ковалевих на тему 1,000-ліття Християнства в Україні — у 1987 р. на літературний твір, а у 1988 р. на історичну працю.
- Осягнути у 1986 р. 100-відсоткову передплату "Нашого Життя". На XXI Конвенції СУА право голосу матимуть делегатки тих відділів, які викажуть 100-відсоткову передплату журналу за 1986 рік.
- Перевести по округах організаційні семінари, щоб в такий спосіб приготувати членок до XXI Конвенції СУА.
- Затвердити купівлю дому СУА, який закупила Округа Дітройту, щоб його вживали відділи округи.
- Затвердити суму 2,000.00 дол. на видання брошурки Стипендійної референтури СУА, а також суму 2,000.00 дол. на адміністраційну працю тієї ж референтури.
- Кожна Округа СУА повинна вислати делегатку на 5-ий Конгрес СФУЖО, що відбудеться в листопаді 1987 р. в Торонті, Канада.
- Висловити признання і подяку комітетові 2-ої жіночої конференції "Українська жінка у двох світах" за зразкову її підготову і переведення.
- Схвалити щоб СУА став членом *National Women's Party* однієї з найстарших жіночих організацій Америки, осідок якої є у Вашингтоні, Д.К.

*****

100 ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

ВІД ВЕРЕСНЯ ДО ЛИСТОПАДА 1986 р. ВПЛИНУЛО:

Окружна Управа в Нью-Йорку ..... 500.00 дол.
 1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. .... 250.00 дол.
 89-ий Відділ СУА, Керганксон, Н.Й. .. 200.00 дол.
 104-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й. .. 200.00 дол.
 53-ий Відділ СУА, Дітройт, Міч. .... 125.00 дол.
 28-ий Відділ СУА, Ньюарк, Н.Дж. .... 100.00 дол.
 92-ий Відділ СУА, Менвіл, Н.Дж. .... 100.00 дол.
 93-й Відділ СУА, Гартфорд, Кон. .... 100.00 дол.
 41-ий Відділ Філядельфія, Па. .... 58.27 дол.
 69-ий Відділ СУА, Лорейн, Огайо .... 25.00 дол.
 Ксеня Антипів через 57-ий Відділ .. 50.00 дол.
 У рубриці "замість квітів" і подяк ..... 290.00 дол.

Разом: 1,998.27 дол.

Досі вплинуло: 73,317.00 дол.

Разом: 73,315.27 дол.

У світлу пам'ять бл.п. **Наталії Алексевич** складаємо **25.00 дол.** на Фонд О. Лотоцької. **Ольга і Ярослав Салуки.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Мелянії Білоскурської**, членки СУА і сестри Дарії Яворської організаторки нашого відділу СУА складаємо **25.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Управа і членки 38-го Відділу СУА.**

Замість квітів на свіжу могилу **Розалії Блонарович**, матері Лідії Кий складають **50.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Біланюки і Зубалі.**

Як вияв моєї пошани до доброї людини бл.п. **Анни Курило** складаю **25.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької. **Лідія Одежинська.**

В пам'ять бл.п. **Анни Курило** складає **25.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької. **Варвара Таський, членка 23-го Відділу СУА**

Замість квітів на могилу бл.п. **Романа Панчака** складаємо **55.00 дол.** на Фонд ім. Олени Лотоцької, а дружині Ніні, дочці Вірі та родині висловлюємо щирі співчуття. **Ольга Городиська, Марія Юрків, Ірина Кашубинська, Стефанія Вільшанецька, Євгенія Гейниш, Євгенія Дубас, Марія Мудрак, Анна Стецяк. Членки 33-го Відділу СУА Парма, Ог.**

Замість квітів на могилу бл.п. **Лідії Рубчак** складаю **25.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької. **Лідія Одежинська.**

. . .

Щиро дякую Екзекутиві Союзу Українок за gratуляції з нагоди мого 60-ліття громадської праці в рядах Союзу Українок на Рідних Землях і тут в Америці. Складаю **60.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької. **Олена Назар, членка 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку.**

Льотерія на Фонд Медичної Допомоги

У травні 1986 р. заплановано, за згодою Екзекутиви СУА, перевести льотерію вишивок, які референтка суспільної опіки одержала від дітей з Бразилії для СУА, як подяку за допомогу.

До округ і відділів далекого віддалення вислано бльочки, знімки вишивок і листа з проханням про співпрацю.

Виграш 9 вишивок і 2 ведмедики від комісії суспільної опіки переведено під час Засідання Головної Управи СУА дня 1-го листопада 1986 р. З розпродажу бльочків зібрано 3,350.00 дол.

Виграли:

о. Володимир Андрушків — Коговс, Н.Й. — рушник
 М. Іваськів — Чікаґо, Ілл. — серветку

Лідія Крушельницька — Нью-Йорк, Н.Й. — серветку
 Теодора Кузьмович — Філядельфія, Па. — ведмедика
 Ірина Куровицька — Нью-Йорк, Н.Й. — серветку
 Перль Марко — Дітройт, Міч. — подушку
 Оля Попович — Чікаґо, Ілл. — рушник
 Н. Ракуш — Маямі, Фло. — подушку
 М. Устименко — Дітройт, Міч. — серветку
 Богдан Фіглюс — Денвер, Кол. — ведмедика
 Люда Чайківська — Філядельфія, Па. — подушку.

Щиро дякую членкам і жертводавцям за підтримку, яка спричинилася до збільшення фонду не медичну допомогу для хворих дітей.

Лідія Черник,
 референтка суспільної опіки

Запрошуємо Вас стати "друзями пера" при нашому осередку листування! Це дасть Вам нагоду листовно заізнатися з українцями розселеними по всіх континентах. Лист або листівка розрадить не одну саїтню особу, яка почувається забута.

Ось деякі уривки із листів:

11/86...Саме тепер я на відпустці від професійної праці бо доглядаю дво річну донечку. Бажаю заізнатися листовно із особами які живуть в Австралії та Бразілії. Люблю вишивати, пещетарство, та плавання. Живу в США та бажаю листуватися англійською мовою.

14/86...Прочитавши Ваше оголошення про Осередок Листування рішила і я почати листування. Обставини мого життя так склалися, що я ще не знайшла друга життя, а самота тепер щораз більше докучає. Живу в США, учителькою та люблю клясичну музику, мистецтво, літературу та все, що наше — українське. Бажаю листуватися з українцем з Америки або Канади, саїтним або вдівцем з подібними зацікавленнями. Можу листуватися українською або англійською мовами.

15/86...Цього року кінчаю середню школу та надіюсь продовжувати науку. Дуже люблю писати листи та бажаю листуватися із другими українцями. Живу в Бразілії люблю танцювати та все, що наше, та беру активну участь при церкві. Бажаю листуватися українською мовою. Посилаю Вам знімку. Дякую.

271/82...Уже давно я є членкою Вашого осередку, а тепер знову пишу, бо бажаю листуватися із українцем, або українською сиротою. Цікавить мене музика, подорожжування та література. Бажаю листуватися українською або англійською мовами.

До Осередку Листування СУА

Дата:

с/о Mrs. Anna Krawczuk
18 Telegraph Hill Rd.
Holmdel, New Jersey 07733
USA

Я зацікавлена/ий листуванням і подаю дані для його започаткування:

- 1) Ім'я і прізвище /латинкою/ _____
- 2) Адреса /латинкою/ _____
- 3) Вік /приблизно/ _____
- 4) Професія або заняття _____
- 5) Зацікавлення _____
- 6) Кляса /рік і факультет якщо студент/, учень _____
- 7) Можу писати мовами: _____
- 8) Бажаю листуватися з _____
- 9) Можна подати моє ім'я у бюлетені так ні

Підпис _____

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

---

VOL. XLIII

NOVEMBER 1986

Editor: Marta Baczynsky

In matters of OUR LIFE...

Recently the President of UNWLA, Iwanna Rozankowsky, sent a letter to branch presidents of the organization with the following message: unless branches have a 100 percent membership subscription of OUR LIFE magazine in 1986, their delegates to the 1987 UNWLA Convention will not be able to vote at the Convention.

For some time now there has been great concern over the difficulties with the publication of the magazine. Inflation, as we all know, has spared no one. The cost of paper, printing and shipping has gone up, but the integrity and quality of the magazine has remained steady. It is hard to make ends meet in such a situation.

There have been various suggestions offered on how to make the magazine pay for itself, but the non-profit status of our organization makes such ideas non-applicable.

The most recent meeting of the National Board held on November 1 and 2, 1986 concluded that a 100 percent membership subscription within the organization will safeguard the continued existence of OUR LIFE and support the cost of its publication.

OUR LIFE magazine is an integral part of UNWLA. It is a journal that reflects the work of the organization. Since 1944 it has monitored its growth, nurtured its membership, reflected the cycle of life of the thousands of Ukrainian — American women who have joined its ranks. The magazine is the heritage passed on to us from our grandmothers and mothers. The magazine is part of the proud tradition of UNWLA.

There is one very important thing that we, as members of UNWLA must realize — if there is anything that has to be done for our organization, we are the ones who have to do it. The community will not rally to bail us out of trouble, no other organization will run to our aid, no one will take up our cause.

Among the many impressive characteristics of the UNWLA member is her steadfastness and loyalty to the organization and determination to see that the programs and goals of the organization are realized. Active participation of each delegate at the upcoming Convention is very important. Therefore it is imperative that each branch reaches a 100 percent OUR LIFE membership subscription by the end of 1986, so that its delegates can fulfill the job entrusted them.

Ukrainian Woman in Two Worlds Conference

THE FAMILY

Participants of the Introductory Panel. (l-r): Dr. Awramtchuk-Klim, Lydia Bazarko, Zenia Kowalczy-Brozyna, Dr. Daria Markus, Dr. Ivanna Martyniuk-Richardson.

Доповідачі Вступного панелю. Зліва: д-р Аврамчук-Клим, Ліда Базарко, Зеня Ковальчин-Брожина, д-р Дарія Маркус, д-р Мартинюк-Річардсон.

The Ukrainian Woman in Two Worlds Conference, sponsored by UNWLA, was held in October this year in Princeton, NJ. It was attended by more than 250 women, who came together to listen, to learn, discuss and share various aspects of their everyday life. The Conference sought to touch upon every phase of interest such as family, the Ukrainian community, personal development and career.

The Introductory Panel at the Conference set the stage for the proceedings with an overview of the major aspects of a Ukrainian Woman's role in society. One of these was the relationship of the woman to her family, which was discussed by Dr. Ivanna Martyniuk Richardson.

Dr. Richardson, a licensed professional counselor, began her talk with a historical perspective of the family. For reference she drew on the expertise of Clayton Barbeau, a marriage and family therapist, and author of several books on these subjects, who states, "that until the turn of the century, the western family was a unit which derived great strength from outside of itself". Dr. Richardson explained that subsequently society and family complemented each other and "social pressures and pleasures worked to maintain the inner equilibrium of the family."

Within the last 80 years or so, the cultural and social matrix, which strengthened and supported the family, has collapsed," continued Dr. Richardson. She cited increased mobility, changes related to work, recreation and education, and the media as having altered family life.

"Our own Ukrainian family has not been spared. Not being aware of what is happening and where we are headed, are contributing to the breakup of families. Many who believe they know what the roles in marriage

and family should be, are usually thinking in terms of the past instead of the present and future," said the panelist.

Barbeau states emphatically that all marriages, all families require community support. The Ukrainian family, says Dr. Richardson, has a great need for community support. "Parishes, various organizations and institutions can be the source of these extended family relationships, offering insight, counsel and support in times of crisis and provide a framework for rich interfamily relationships. Only when these very basic needs of today's young people are met, will they feel emotionally and psychologically drawn and bound to each other, and thus to the people's from whom they originate."

Ukrainian women in today's society have the opportunity to experience the freedom of choice as to marriage, career, personal development, motherhood. However, warns Dr. Richardson, it is important for women to be fully aware of their options so as not to experience guilt or conflict with their decisions.

Dr. Richardson expanded on the option of building a strong family life while retaining a Ukrainian identity. She spoke about the birth of a baby and the importance of bonding with its mother as the primary groundwork for a solid foundation in a relationship. She mentioned other bonding acts such as breastfeeding and the father's participation during the birth. "As the husband supports his wife in her mothering, he directly influences her success and satisfaction as a mother. And as far as the children are concerned, the best thing a father can do for them is to love their mother," said Dr. Richardson.

The panelist spoke about the difficulties modern career women have as mothers, since society makes little provision in supporting their dual role. She faults the feminist movement for instilling the notion in women

that in choosing motherhood, women were sacrificing personhood. Therefore, the movement did not demand support of motherhood from society, and thus received none.

Dr. Richardson emphasized that the best time to teach a child the Ukrainian language is during the first few years of his life. She also pointed out how important it is for a mother, home with her child, to have support groups in the community with whom she can identify and be able to discuss the important task of motherhood.

Spirituality and its development was also touched upon by Dr. Richardson as an important factor in family bonding and growth. She said that Ukrainians as a group do not take the initiative to develop programs in conjunction with their parishes, which would meet the spiritual needs of marriages and family.

Dr. Richardson stated that Ukrainians should draw from their multi-cultural communities "growth-promoting components, adapt these with our own communities and offer them to our families, children, singles and the elderly in a Ukrainian environment. This would lessen the intense conflict we sometimes experience in feeling

a need to choose between the Ukrainian and American culture. We should not be afraid of change, but should welcome change as an opportunity to mold a new kind of life."

In conclusion, Dr. Richardson pointed out that although the present time offers unprecedented opportunities and great freedom of choice, we must "adapt and salvage the human elements we understand best and need most". Within the confines and security of a family "man can accomplish his greatest tasks," she stated. "Only with a strong, cohesive family unit, can we hope to salvage our Ukrainian identity.

(Dr. Richardson is a former corporate owner and vocational examiner for Southwestern Rehabilitation Services in Little Rock, Arkansas. She received her M.A. in Russian at the University of Illinois, and her Education Degree majoring in counselling and student personnel administration at Texas Tech University. She is on the board of directors of the American Association of University Women, and a member of the American College Personnel Association.

SCHOLARSHIP COMPETITION

The Ukrainian National Women's League of America announces the seventh Competition for the granting of scholarships from the **Eva Stashkiw Scholarship Fund** in the following categories:

1. in the study of the Ukrainian language for graduates of journalism, languages, library science and museum science. Individuals applying in this category must show they plan to utilize their knowledge of the Ukrainian language in their professional work;
2. in the course of obtaining a doctorate in the various fields of Ukrainian studies, as well as comparative studies in literature, history, sociology, music, etc., and only after the subject matter has received university approval;
3. as an aid in the publishing of a scholarly work in the field of Ukrainian studies which has been accepted by a publisher.

The amount of the scholarship will be determined by the judging committee on an individual basis, Only members of UNWLA who have joined the organization at least one year prior to submitting their entry in this competition will qualify as candidates for the scholarship.

Deadline for entries is January 31, 1987.

In the first and second category, scholarships will be granted for studies in accredited American or Canadian universities.

In the letter of introduction please specify which category the applicant is entering.

For further information please contact:

**Ukrainian National Women's League of America
Eva Stashkiw Scholarship Fund
108 Second Avenue
New York, NY 10003**

CHRISTMAS DECORATIONS WORKSHOPS

Traditional Ukrainian Christmas tree ornaments such as spiders, cradles, stars, mobiles and garlands, made from beads, walnut shells, colored ribbons and paper will be created and thus become a treasured ornament for each participant. Open to children as well as adults during separate two hour sessions.

Dates: December 7, 13 and 14, 1986

Time: Saturdays and Sunday, 2:00 — 4:00 p.m.

Fee: adults — \$ 4.00; senior citizens & students over 12 — \$ 3.50; children 7-12 — free.

All materials are covered in the registration fee. Finished objects may be taken home. For more information please call: 212/228-0110. Programs funded, in part, by the New York State Council on the Arts.

ABOUT WOMEN

FOCUS ON HEALTH

STRESS: A NEW ENEMY FOR WOMEN

At a recent series of lectures on women and stress, held at St. Lukes-Roosevelt Hospital Center in New York City, the emphasis was on the problem that women cannot see choices in a situation. An administrator at the hospital said that many women view their decisions in various situations as "irreversible" thereby putting themselves right in the middle of stress.

According to Partice O'Connor, coordinator of the center's hospice program, women fail to see alternatives. "Women tend to see the world as black and white. We make decisions that are either-or. There isn't one perfect answer for everything."

The director of social work at the Roosevelt Division said that many women act this way because they see it as a man's response to stress, and therefore a better one.

Stress and poor health is a combination that seems to prevail more among married elderly women than single women in that age bracket or men. Because they are fulfilling their traditional female roles, these women care for everyone before they care for themselves. When they do get around to their own needs, their emotional state as well as their physical leaves much to be desired.

Campaign to Stop Smoking

The American Medical Women's Association (AMWA) has launched a nationwide campaign to discourage women from smoking. The 10,000 member organization will underwrite this campaign because it considers smoking a particular problem concerning the health of women.

Estimates of the American Cancer Society show that by the end of this year 41,100 women will die of lung cancer. Last year deaths from lung cancer outnumbered those caused by breast cancer as the leading cancer killer of women.

Smoking is also linked to many chronic conditions and diseases besides lung cancer, such as heart attacks, cardiovascular disease, strokes, and emphysema. Of particular interest to AMWA are the problems caused by smoking related to pregnancy and childbirth. Increased risk of a miscarriage, premature delivery, lower birth weight of the infant and neonatal death are linked to smoking.

The AMWA sent letters to editors of women's magazines that accept cigarette advertising, urging them to publish articles specifically geared to teenagers about the dangers of smoking. Although smoking rates for all groups are on a general decline, those for teenage girls

are decreasing more slowly. Teens are also considered more vulnerable to tobacco advertising.

The educational campaign will model itself on programs presently used at the Universities of Buffalo and Kentucky, where female medical students visit elementary and junior high schools to work with students on health education, with particular emphasis on the effects of smoking.

Arthritis

Arthritis is the nation's most chronic disease. Approximately 8 million people under the age of 45, including more than 250,000 children suffer from some form of arthritis, says the National Arthritis Foundation. 20 million older Americans also have the disease.

Dr. Allan Gibofsky, MD, a rheumatologist and vice president of the medical and scientific committee of the New York Chapter of the Arthritis Foundation, stated, "The earlier a diagnosis is made, the earlier therapy can begin and the greater likelihood of minimizing joint deformity and destruction."

Literally, arthritis means inflammation of the joints between two bones. However, the name may describe many other diseases which cause aches and pains not only in the joints, but in other parts of the muscular and skeletal system. Why arthritis develops is still not fully understood by medicine, but heredity, viruses, obesity, injury and wear-and-tear on the body are all believed to contribute to it.

Some of the most common types of arthritis are:

1. *Osteoarthritis* it occurs when the cartilage between two bones wears thin, so that movement causes the bones to rub against each other. Spurs, or small points of bone may form on the joints, particularly in fingers, hips and knees. This condition also effects the muscles surrounding the joints, and they may either be over worked or under worked, but aching persists in either case. Symptoms vary from mild pain to a long-lasting, inflamed condition. This particular form of arthritis effects the middle-aged or older individual.

2. *Rheumatoid arthritis* effects younger people, predominantly women in whom early symptoms may occur between the ages of 20 and 55. It is considered the most destructive form of arthritis. This condition is caused by an inflammation of *synovium* (lubricating fluid secreted at bone joints), during which cartilage is destroyed, causing the joint to become rigid and misshapen. The causes of this particular type of arthritis has not been thoroughly determined, perhaps an infection which interferes with the body's immune system.

3. *Gout* — suffered by about 2 million Americans, 95 percent of them men. This disease is the result of an accumulation of excess uric acid in the joints. Areas involved are the large joint of the big toe, the instep,

ankle, knee, wrist and elbow. This is a progressive disease and can be controlled, if treated.

Although there are no cures for many forms of arthritis, the diseases can be kept in check and individuals suffering from them can remain functional and productive. Doctors stress that early diagnosis is imperative so that therapy and treatment can begin before the joints are damaged permanently.

Osteoporosis

Osteoporosis is a gradual abnormal loss of bone tissue due to deficiency of calcium. The bones become porous and any pressure on them, such as weight bearing or muscle pulling, may cause them to collapse. The stress on the skeletal system causes a curvature of the spine, making an individual seem to shrink in size. This condition is more apt to appear in women than in men. Also, small-boned, northern European women are more likely

to be afflicted with the disease as are those whose mothers, aunts and grandmothers suffered from similar symptoms. Large, heavy women, blacks and dark-skinned women of southern Europe are less likely to suffer from this. Those who do heavy physical work for a long time during their lives also seem not to be bothered by this condition.

In women the disease usually manifests itself after menopause. Doctors estimate that it probably begins long before physical symptoms are evident. Its cause is attributed to poor nutrition, particularly inadequate intake of calcium over the years.

Once the symptoms of the disease are evident, there is little that can be done to correct the situation, since the replacement of calcium in the bones is not within the ability of medical science. Therefore prevention of this crippling condition is a wise move. A well-rounded diet with foods rich in calcium such as milk, dark green vegetables and meats, together with regular exercise should become a habit early in life.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS *LOTTERY AIDS MEDICAL FUND*

UNWLA's Medical Aid Fund to sick children in Brazil and Europe received a boost of \$3340.00 through a lottery in which the membership of the organization participated. According to Mrs. Lidia Czernyk, Chairman of the Welfare Committee of UNWLA, the winning prizes in the lottery were several decorative, embroidered items, made by children in Brazil for members of UNWLA as an expression of thanks for the help they have been receiving.

Mrs. Czernyk said she was very heartened by the generous response of the membership to this lottery, extended congratulations to the winners and a thank you to all who supported this project.

The UNWLA Medical Aid Fund is a very viable and necessary action. Through the goodwill and generosity of its supporters, the Fund has already helped countless youngsters enjoy their childhood — free of wheelchairs and crutches. Unfortunately, there are many more children who must endure a crippling condition and whose only hope is a helping hand from across the sea. The Fund aids these children not only by financing medical treatment but also in many cases providing specialized equipment to help these small patients sit up or stand with some degree of comfort in an otherwise difficult day to day existence.

Through the understanding and charity of its supporters, the Medical Aid Fund brings back dignity and independence of spirit to children. It gives many of them a new lease on life.

UNWLA NATIONAL BOARD MEETING

The meeting of the UNWLA National Board was held November 1st and 2nd, 1986 at the organization's headquarters in New York City. In attendance were the president of UNWLA Iwanna Rozankowsky, members of the Executive Board, presidents of Regional Councils, Chairman of the XXI Convention Committee - Daria Horodysky and Auditing Committee Chairman - Irena Kindrachuk, as well as the editors of OUR LIFE magazine - Olia Liskiwsky and Marta Baczynsky.

During the two day meeting many topics pertinent to the organization were discussed. Much time was devoted to OUR LIFE magazine. Natalia Duma, the administrator of the publication explained certain as-

pects of the daily operations of the magazine as well as common problems encountered. Specifically, she mentioned the recent change in systems — the subscriber list has been computerized and a new procedure for mailing is being implemented. This has caused serious delays in the magazine's delivery to its subscribers. Both Mrs. Duma and O. Liskiwsky asked for patience and understanding in this matter as they expect all complications will be remedied in the very near future. Another important topic was considered as well - that is the stipulation that beginning with the year 1986 UNWLA branches attain 100 percent subscription to the magazine among their members. It was unequivocally de-

cided that unless this is achieved, the magazine will be in even more financial trouble. Because of the lack of support from members the publication's reserve fund is continuously being tapped to supplement the costs of printing and distribution. The assembly agreed that in order to stimulate compliance with this longstanding rule in the Bylaws, branches will be informed that if they fail to do so, their delegates to the Convention will not be allowed to vote.

The XXI Convention of the UNWLA will be held in Cleveland, Ohio on May 23, 24, and 25, 1987. Mrs. Horodysky, who heads the Convention Committee explained the proposed program for the event. Iryna Chajkivsky, Chairman of the Convention Commemorative Publications Committee said that the Convention Book will reflect the Millennium celebration. She reminded those present that branches have a deadline of December 31, 1986 to send reports of their activities and photos to be included in the publication. Paid advertisements will be accepted until the end of January 1987.

Martha Bohachevsky-Chomiak, UNWLA vice-president in charge of Public Relations spoke about the centennial celebration of the International Council of Women planned for 1988. Mrs. Chomiak, who is also vice-president of the National Council of Women, is involved in the committee which will prepare and supervise this event. UNWLA is planning to actively participate in this celebration.

During their deliberations the members of the National Board proposed and upheld the following resolutions:

1. To mark the celebration of the Millennium of Christianity in Ukraine with these actions —

a) provide financial aid to Sister Sophia Senyk in Rome to help publish her book "The History of the Ukrainian Church" (both Orthodox and Catholic) in English;

b) to financially support The Ukrainian Museum in its plans to exhibit icons and modern religious art, as well as in its publication of accompanying catalogues;

c) To hold a contest sponsored by the Lesia z Petro Kowaliw Fund which will have the Millennium as its theme — in 1987 a literary work, in 1988 a scholarly historical work.

2. To insure 100 percent membership subscription within the organization in 1986. Only delegates from Branches with 100 percent membership subscription will be allowed to vote in the upcoming Convention.

3. To organize seminars within Regions which will prepare the membership for the Convention.

4. To approve the purchase of a building by the Detroit Regional Council to be used by its Branches.

5. To approve \$2,000 for the publication of a new UNWLA Scholarship Program brochure, and \$2,000 for administrative expenses of the Scholarship Committee.

6. To urge every Regional Council to send representatives to the Fifth World Federation of Ukrainian Women's Organization (WFUWO) Congress in Toronto, Canada — November 1987.

7. To acknowledge and congratulate the Committee of the Ukrainian Woman in Two Worlds Conference for their excellent work in preparing and conducting the event.

8. To approve UNWLA membership in the National Women's Party, headquarters in Washington, DC, one of the oldest women's organizations in the U.S.

LONELINESS

That — you call loneliness?
When the world in waves
Laps against the wall?
I rejoice in it, and never waver,
Shall burn in its embrace
and never sleep at all.

Limitless loneliness squalls through the night
Till it is spent in the skeptical morn;
Loneliness of activity, of creation born.
I'll lock up into the subconscious
and hide the key from sight.

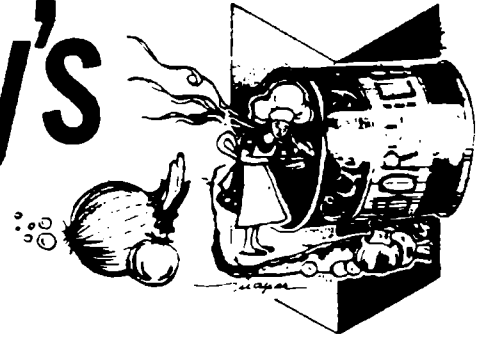
Proud jewels lie there. And vain
Daily murmurs lie mum at the door.
The borderline vanished; dissolved in pure air
Between my loneliness and creativity
and creativity, and God.

Proud loneliness, fuse with me
When human wings rustle outside the wall.
But if you're loneliness just in the name of loneliness
Vanish — never to return at all.

Ivan Drach
(translated by Martha Bohachevsky-Chomiak)

COOKY'S CORNER

WALNUT TORTE

INGREDIENTS

2 cups ground walnuts
½ cup all purpose flour
1 teaspoon instant coffee
6 eggs, separated
1 cup sugar, divided
1 teaspoon lemon rind
1 teaspoon vanilla

METHOD

1. Grease only the bottoms of two 9 inch layer cake pans. Line bottoms with wax paper and grease again.
2. Mix nuts, flour and instant coffee together.
3. In a deep bowl beat egg whites until they form soft peaks. Gradually add 1/2 cup sugar, beating until egg whites are stiff but not dry.

4. In a large bowl beat egg yolks for 1 minute; add remaining ½ cup sugar gradually beating another 4 minutes until thick and light colored.

5. Beat in lemon rind and vanilla; gently stir nut mixture into egg yolks.

6. Stir one-quarter beaten egg white into egg-nut mixture; fold in remaining egg whites until just blended.

7. Spoon into prepared pans. Bake in a 350° oven for 30 minutes or until toothpick inserted in center comes out dry.

8. Cool in pans for 20 minutes; remove from pans, peel off paper and place upright on cake racks.

9. Spread Mocha Cream Frosting between layers and over sides and top of torte. Layers can be halved to make 4 layer torte.

MOCHA CREAM FILLING

4 egg yolks
2 ½ cups icing sugar
¾ cups butter
¼ cup strong coffee
1 teaspoon vanilla

In top of double boiler blend egg yolks with 3/4 cups icing sugar. Cook over simmering water, stirring constantly until thickened. Remove from heat.

Cream butter, add remaining icing sugar gradually beating until smooth and creamy.

Blend in cooled egg yolk-sugar mixture, coffee and vanilla. Beat until well combined.

Frost cake with mixture.

ВІРУЮ

Господині-мамі

Щастя моєї рідні є частинною моєю відповідальністю, і тому:

"Я заощаджу собі досить сили й енергії, щоб бути вдоволеною і помічною господинею для моєї рідні, кожного дня."

Вдоволення моєї рідні з накриття стола й подання харчів є моєю відповідальністю, і тому:

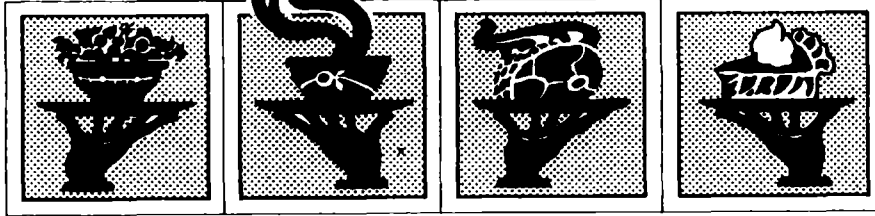
"Я буду старатися, щоб моя родина брала участь у накриванні стола і подаванні харчів і щоб все було чисто і гарне до кінця. Це буде спільне зусилля".

Вдоволення моєї рідні з харчів, це моя відповідальність, і тому:

"Я буду старатися, щоб їда подана на стіл була в найкращому та естетичному вигляді, добре уплянована і приготовлена."

Приємність родинної спільноти та вдоволення з їди це важлива частина щасливого родинного життя, і тому:

"Я вживатиму моє уміння і любов, щоб приготувати їжу для моєї родини."

Підготовляємося до радісного свята Різдва. Радісного особливо для дітей, бо крім традиційного печива, кожна мама може спекти дрібні тістечка заздалегідь і переховувати їх в бляшаній коробці, або в картоні виложеному з боків алюмінійовим папером.

Подаємо давні приписи наших бабусь і мамів.

МЕДЯНИЧКИ

- 2 горнятка борошна**
- ½ горнятка меду (пливкого)**
- 2 жовтки**
- 1 ложка товщу (масла або "Кріско")**
- 1 ложечка порошку до печення**
- по ½ ложечки тертого цинамону і гвоздиків**
- 2 унції цілого, без лушпиння мигдалю**
- 1 яйце до смакування**

Тісто місити як на вареники енергійно і довго, щоб тістечка росли. Розкачати трошки грубше як на вареники і вирізувати малі круглі тістечка. Класти на натовщений лист, смакувати розбитим яйцем і класти одну мигдалинку посередині. Піч оградити до 350°. Пекти 15 хвилин.

КРИХКІ ТІСТЕЧКА З СИРОМ

- ½ фунта масла**
- ½ фунта сметанкового сира (cream cheese)**
- 3 жовтки**
- 2 горнятка борошна**
- 1 ковертка ванільового цукру**

З усіх складників замісити тісто. Дати на 1 годину до холодильника. Качати грубше як на вареники і вирізувати круглі тістечка як на вареники. В них вирізувати наперстком дірки. Легко розбити білки та мачати в них тістечка, а

опісля в цукрі. Класти на натовщений лист.

Пекти на 350° 15-20 хвилин, поки не підростуть і будуть легко рум'яні

ШОКОЛЯДОВІ ТІСТЕЧКА — ВИДМУШКИ

- ¾ фунта цукру мучки**
- 8 унцій шоколяди**
- 2 білки**
- 1 ложечка ванільового екстракту**

До смакування один білок. До посипання зернистий цукор. Шоколяду тримати в холодильні. Втерти на терку або на "Квізінар". Змішати цукор з шоколядою і замісити на тісто білками, вбитими на піну. Додати ванілію. Розкачати тонко і вирізувати тістечка різних форм. Лист добре намастити маслом. Пекти в печі оградити на 250° (в гарячому тріскають) поки не підростуть.

ТІСТЕЧКА З МАКОМ

- 2 ½ горнятка борошна**
- 1 ⅓ кістки масла**
- 2 на твердо зварені жовтки**
- ½ горнятка цукру**
- 2 ложки квасної сметани**
- ½ горнятка сухого маку**
- 1 яйце до смакування**

Замісити тісто з усіх складників. Розкачувати тонко, витинати тістечка різних форм, смакувати розбитим яйцем і пекти на 350° на натовщеному листі 15 хв., щоб трохи зрум'янилися.

І новіший припис від американських мамів:

ГАЛКИ З ГОРІХІВ "ПІКАН"

- 1 кістка солодкого масла**
- 1 кістка солодкої маргарини**
- ½ горнятка цукру**
- 1 ½ горнятка борошна**
- 2 ложечки ванільового екстракту**
- 2 горнятка порізаних горіхів "Пікан"**

Замісити тісто, щоб усі складники добре змішалися. Виробляти малі галки, класти на натовщений лист і пекти в оградити до 400° печі 10-15 хвилин, щоб зрум'янилися. Дуже гарячі одразу посипати цукровою мучкою.

* Горіхи різати (сікти), а не молоти.

ХРОНІКА

ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЯ

Хроніка за 1985 рік

Марія Кондрат — голова Філядельфійської округи
СУА, 1985 р.
Maria Kondrat — UNWLA Regional Council president of
Philadelphia

У звітному періоді один з відділів був розв'язаний. Кілька його членок, котрі працювали у відділі до останнього дня, перейшли до іншого. Приєдналось до відділів за цей час 13 осіб, а 23 членки викреслено із списків, шість із них — померли.

Голова Округи Марія Кондрат робила великий натиск, щоб референтки працювали комісіями.

На цей рік припало переселення Округи до домівки у Освітньо-Культурному Центрі міста Філядельфії. Її дуже гарно вивінувано і посвячено 15 вересня. Було багато гостей і гарна програма. Округа разом із 67 Відділом організувала надзвичайної ваги імпрезу: "Знищені архітектурні пам'ятки Києва". У листопаді — зустріч з письменницею Уляною Любич. У червні — прогулянка союзнянок кораблем. У квітні — дбайливо підготовлене, цікаве святкування 100-ліття жіночого руху.

Діяльна суспільна опіка округи приготувала різдвяну вечерю, а на Великдень кошечки для самотніх старших.

Клопоталась округа розв'язкою справи стовідсоткової передплати "Нашого Життя" та здобуттям фондів для оплати домівки.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РЕФЕРЕНТУРА

Доповіді на сходинах відділів

10-ий Відділ: "Сторіччя українського жіночого руху"; "Користі з яблук у щоденному харчуванні"; "Значення матері в українському суспільстві"; "Роля батька в родині"; "Вражіння з подорожі по Європі"; "Перша лікар — українка"; "Дві важливі дати Листопада"; "Враження з подорожі по Китаю".

ВІДДІЛ	МІСЦЕВІСТЬ	ГОЛОВА
10-ий	Філядельфія	Ростислава Матла
11-ий	Трентон	Ярослава Лабка
13-ий	Честер	Тамара Рац
19-ий	Трентон	Марія Глушок
20-ий	Філядельфія	Лідія Бурачинська
43-ій	Філядельфія	Анна Максимович
44-ий	Філядельфія	Галина Царинник
49-ий	Філядельфія	Іванна Пенкальська
54-ий	Вільмінгтон	Марія Ясінська-Мурована
59-ий	Балтимор	Ганна Самутин
67-ий	Філядельфія	Софія Геврик
90-ий	Філядельфія	Оксана Фаріон
91-ий	Балтимор	Марта Федорів

11-ий Відділ: "Наш Львів" — Я. Лабка.

13-ий Відділ: "Століття українського жіночого руху"; доповідь учасниці про перший жіночий конгрес у Станиславові. Сатирична поема Зої Когут "Жінка". "У 125 роковини народження У. Кравченко"; згадка про Листопадовий зрив і вірш М. Калитовської "Листопад".

19-ий Відділ: "Марко Вовчок"; "Леся Українка"; "СУА на новій землі"; "Жінка — героїня".

20-ий Відділ: "Товариство Руських Жінок", М. Струтинська; репортаж про подорож до Югославії з прозірками і виставкою народного мистецтва, Х. Санторе; про Мирослава Медвеля — Л. Дяченко.

43-ій Відділ: "Наталія Кобринська, основоположниця українського жіночого руху"; "Гуцульські писанки", оповідання Олега Лисяка; "Життя українців в Польщі" — Лукія Гриців з подорожі по Польщі; "Спогад про Митрополита Шептицького, лист рабіна Кагана"; "Спогад про Олену Лотоцьку", Лідія Бурачинська.

48-ий Відділ: "Хто виграє", стаття Залуцького; "Мандрівні ікони" — з альманаху "Провидіння". Гутірка: "Лікувальні зела".

54-ий Відділ: "22-ге січня" — доповідь д-р Трофименко; "Шевченківські роковини"; "Листопадові роковини".

90-ий Відділ: "Правлення писанок" — Марійка Лабунька; "Світла і тіні жіночої Конференції в Колпегазі". Дискусії на актуальні теми з громадського життя.

91-ий Відділ: "Участь жінок у Визвольних змаганнях"; "Хрищення України — дохристиянські часи"; "Наше амбасадорство".

ІМПРЕЗОВА РЕФЕРЕНТУРА

10-ий Відділ: Вечірка для членок і запрошених гостей; розпродаж квітів у Днях Матері і Батька; ходили з колядою.

11-ий Відділ: Вечір-прощання з членкою відділу Дарією Самотулкою.

13-ий Відділ: Пікнік для членок свого і 2-го Відділу та їх родин. *Для громадянства:* "Просфора-ялинка" з доповіддю про різдвяні і Йорданські звичаї. Образотворча виставка картин з галерії І. Ванчицької.

20-ий Відділ: Для громадянства — вечір розваги "У кривому дзеркалі". Вечір Богдана Лепкого з виставкою матеріалів з його архіву.

43-ій Відділ: Просфора, Свячене, поминки по бл.п. Марії Татарській. Надання почесного членства відділу Анастасії Жилавій під час святкового обіду. *Для громадянства:* виставка мистецьких картин Вікторії Варварів; виставка картин Зенона Онишкевича. "Музичні стежки Юрія Оранського" — вечір в його пошану.

48-ий Відділ: Традиційний День Подяки — обід з програмою.

54-ий Відділ: Делегація до губернатора Майка Кастле з нагоди Січневих роковин; 22-го січня — обід, доповідь про свято. День Матері — відзначення молодих матерів, відповідна програма. Прогулянка кораблем для членок з родинами і всієї округи. Спільні відвідини музею.

59-ий Відділ: Прогулянка на озері членок з родинами. Дві товариські зустрічі. *Для громадянства:* Запусти — товариський вечір; свято Матері. Доповідь д-ра В. Мороза — "КГБ і мій досвід". Зустріч з д-ром С. Ворохом (спільно із Самопоміччю). Зустріч з д-ром А. Фіголем (спільно з УКРАдою, НТШ). Поминки по сл.п. проф. Кубійовичеві.

67-ий Відділ: *для громадянства* — виставка та доповідь "Втрачені архітектурні пам'ятки Києва".

90-ий Відділ: *для громадянства* — виставка і панель "Мистецтво у вихованні". Двадцятиліття існування відділу.

91-ий Відділ: "родинний" пікнік, в якому взяли участь 53 особи. *Для громадянства* — концерт пісні і танку, виконавці: співочий ансамбль "Промінь" і танцювальна група СУМА з Філядельфії. Концерт бандуриста Ю. Китастого в Лігай університеті.

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКА РЕФЕРЕНТУРА

10-ий Відділ: Вплачує по 100.00 дол. на Музей. Цього року вислав додатково 100.00 дол. на членську вкладку. Допомогає 67-му "музейному" відділові.

Відділи: 10-ий, 11-ий, 13-ий, 19-ий, 20-ий, 43-ій, 54-ий, 59-ий, 67-ий, 90-ий, 91-ий — члени Музею.

Відділ 48-ий — успішно розпродує жетони на Музей.

Відділ 54-ий — улаштував "Тиждень Українського Музею".

59-ий Відділ — подвійний меценат Музею. Щорічно платить вкладку 100.00 дол. Провів кампанію на будівничий фонд УМ, зібрано 1000.00 дол.

67-ий Відділ займається крамничкою Музею та виданнями СУА і Музею, продаючи їх при нагодах громадських імпрез. Відділ вислав 3700 великодніх карток; прибуток з них для Музею був 5,500.00 дол. Відділ влаштував виставку писанок для американців у "Порт оф гісторі Мюзіям".

90-ий Відділ допомагає "музейному" відділові у його починах і розпродажі жетонів на користь Музею.

91-ий Відділ улаштував виставку про працю УМ на "етнічним дні" конгресмена Рітера.

РЕФЕРЕНТУРА СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ

10-ий Відділ: Вислав 14 пакунків з одягом до Бразилії, вислали 100.00 дол. на закуп землі у Бразилії, дає 300.00 дол. для стипендіятки. Висилає 100.00 дол. "бабусі" до Німеччини. Вислав на 1986 рік передплату "Нашого Життя" для Бразилії. Придбав спонсора для стипендіятки.

11-ий Відділ: приєднав трьох спонсорів для стипендій. Опікується старшими та німецькими. Вислав пакунки з одягом та харчами до Польщі і Бразилії. Відвідування хворих членок.

13-ий Відділ: опікується людьми старшого віку, відвідують хворих, висилають картки і квіти. Під час Різдва і Великодня відвідують з маленькими подарунками. Дві членки опікуються пролітв'язнями. Дві членки вислали пакунки з одягом українцям у Польщі та гроші і святочні побажання. Відділ оплатив одну стипендію, а чотири членки від себе стипендії до Бразилії. Вислано два пакунки до Бразилії.

20-ий Відділ: референтки суспільної опіки вислали два пакунки вживаного одягу через ЗУАДКомітет до Бразилії. Передплачує "Наше Життя" для чотирьох "бабусь". Опікується домом для старших в Буенос-Айрес. Дві членки оплачують стипендії у Бразилії.

43-ій Відділ: висилає для "бабусі" 150.00 дол. Опікується і відвідує хворих, старших. Опікується інвалідом та оплачує для нього телефон. Опікується політв'язнем, вислав йому один пакунок, посилає політв'язням привітання. Оплачує стипендію у Бразилії. Одна членка відділу має стипендіятку, а інша — двох.

44-ий Відділ: підтримує морально хворих і німецьких членок відділу, відвідує у закладі для старших. Посилає вітальні картки з нагод іменин. Раз на рік замовляє поминання всіх померлих членок.

48-ий Відділ: зібрав на фонд ім. О. Лотоцької 108.00 дол. Вислав чотири пакунки з одягом до Бразилії. Відвідував хворих членок відділу із скромними дарунками. Дав на Службу Божу за померлу членку, а окремо — за всіх померлих членок. Доплатив за "Наше Життя" за членок, які не передплачують. Оплачує журнал для "бабусі" у Франції.

54-ий Відділ: Висилання пакунків, посилення карток, датки на Служби Божі. Відвідуємо хворих, старших віком, опікуємося самотнім, допомагаємо як перекладачки.

59-ий Відділ: Висилає допомогу "бабусі" у Польщі. Вислав 25 пакунків до Бразилії і грошеву допомогу до Польщі. Відвідує хворих, доглядає могили, улаштовує похоронні тризни для членок і родин. Три членки є спонсорами студентів.

91-ий Відділ: вислано три пакунки до Польщі і три до Бразилії.

РЕФЕРЕНТУРА ЗВ'ЯЗКІВ

10-ий Відділ: бере участь у конструктивних громадських вічах. Писали до Ів. Дем'янюка. На потреби Ліги проти знеславлення членки склали 100.00 дол.

11-ий Відділ: брав участь у "Дні спадщини" в місті Тренто-ні.

19-ий Відділ: зв'язки телефоном із конгресменами Кріс Смитом і П. Костмаером.

54-ий Відділ: виставка народнього мистецтва для амери-канців у *Candel Crossroads, Longwood Gardens, New Century Club*.

59-ий Відділ: висилав телеграми в обороні М. Медведя. Висилав протестаційні заяви проти знеславлювання украї-нців.

67-ий Відділ: має зв'язки з адміністраціями міських музеїв.

90-ий Відділ: висилає петиції до конгресменів. Влаштував імпрезу, прибуток з якої передав для "Ліги знеславлюван-ня українського імені".

91-ий Відділ: голова відділу є членом Етнічної Ради кон-гресмена Рітера. Відділ бере участь у імпрезах Лігаї уні-верситету / Баум арт скул. Відділ брав участь в маніфеста-ції в обороні М. Медведя, яку організувала Етнічна Рада при бюрі конг. Рітера. Інтерв'ю з представниками громади і головою відділу М. Федорів були передані на місцевій телевізійній програмі.

ГОСПОДАРСЬКА РЕФЕРЕНТУРА

10-ий Відділ: пече і варить з різних нагод: базари, продаж печива, парафіяльне свячене, празничний обід, загальні збори відділу і річні — округи.

11-ий Відділ: брав участь в "Дні спадщини" міста Трентону. Продавав печиво на День Подяки.

13-ий Відділ мав два базари: перед Великоднем і Різдом.

20-ий Відділ перед днем Матері влаштував базар печива.

48-ий, 54-ий, 59-ий Відділи мали кожний по два базари за рік.

90-ий Відділ влаштував буфет на балі інженерів.

91-ий Відділ влаштував "флі маркет" спільно з організа-цією жінок при церкві св. Йосафата. Продавав великоднє печиво. Брав участь у продажі харчів на фестивалі Баум арт скул.

Галина Царинник,
пресова референтка

ДОПИСИ

ПОСВЯЧЕННЯ ПРАПОРІВ 5-го Відділу США у Дітроїті

15-ий вересень 1985 року лишиться пам'ятним днем для 5-го Відділу США в Дітроїті. Того дня в Українському Культурному Центрі відбулося посвячення нових українського і американського прапорів відділу. Акт посвячення виконав о. д-р Севастіян Сабол у присутності численних гостей. Прапороносцями були: Текля Гринчук, Стелла Судомір, Марія Тухлинович, Неля Войтович.

По відспіванні гимну США голова відділу Павлина Будзол привітала присутніх та просила зайняти місця при гарно застелених столах. Отець д-р Севастіян Сабол провів молитву і передав відділові привіт від отців церкви Непорочного Зачаття у Гемтремку та побажав успіхів у дальшій праці.

Після обіду Павлина Будзол, яка провадила програму, нагадала, що перші прапори відділу були посвячені в 1941 році, але час їх знищив. З ними відділ виступав на різних громадських маніфестаціях і вічах. З ними відділ відпровадив на вічний спочинок 76 членок. Тепер у відділі є молодші членки, тут роджені, і вони повинні продовжувати розпочату їхніми попередницями працю і високо нести прапори відділу. Теперішній український прапор відділ одержав з Головної Управи у Нью-Йорку і вишитий він так, як того вимагає статут США. Голова представила тих, хто займав місце за головним столом, всіх членів управи і референток відділу, о. д-р С. Саболо, голову Окружної Управи Орися Лончину, почесну голову Окружної Управи Ірену Козаченко, представниць відділів США, почесну членку відділу Агафію Галишню, Сестер Василянку і голову дирекції "Українського Села" Анастасію Волкер.

Після цього Орися Лончина подякувала присутнім за участь у посвяченні. Відспіванням Українського Національного Гимну закінчено імпрезу.

Евдокія Климишин

Український Музей в Нью-Йорку ввійшов у 10-ий рік свого існування. Для дальшого розвитку Музей потребуватиме більше місця, тому купив площу, на якій має збудувати свій власний дім.

З цього приводу 73-ій Відділ США в Бріджпорті, влаштував 16-го березня 1986 р. т.зв. "День Українського Музею". Українська громада міста Бріджпорту підтримала цей задум своєю участю, і зала української католицької церкви була заповнена. Присутня була Евстахія Матвієнко голова округи США Нової Англії та представниці 66-го Відділу США з Нью Гейвен. Програма почалася молитвою, яку провів о. крилошанин Ярослав Шуст. Голова відділу Ярослава Ковач привітала присутніх та попросила Анну Любинську, музейну референтку 93-го Відділу з Нью-Брітен до слова. У своїй доповіді вона згадала, що Український Музей розростається та відіграє важливу роллю в збереженні нашої культури. Він дуже імponує американським відвідувачам. А. Любинська говорила про найважливіші осяги й потреби Українського Музею. Число членів його щораз збільшується та надходять пожертви не тільки від українського громадянства, але й від американських фундацій та агенцій. Присутніх заохочували включитися в акцію допомоги Музею і роздавалися анкети для зголошення членства.

Наступна частина програми це був виступ чудових молодих бандуристів з Гартфорду під керівництвом Йоанни Бучко. Треба відмітити, що за цей виступ вони не взяли винагороди, бажаючи таким способом заохотити присутніх до більшої жертвенності.

Після обіду голова подякувала А. Любинській за гарно приготовлену доповідь, бандуристам за милий виступ, а всім громадянам за численну участь.

Під час імпрези продавалися музейні каталоги та книжки. Цим зайнялася музейна референтка Дарія Стахів. Пожертви, які надходили під час програми, були проголошені головою. 73-ій Відділ старався приєднати якнайбільше нових членів до Музею. Прибуток і пожертви з цієї програми були переслані Українському Музеєві.

Мирослава Чубата

УКРАЇНЦІ — УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТОВІ

"Люби ближнього свого, як себе самого" — ця глибока заповідь стала основою всякої допомогової акції у світі. Кожна людина носить у своїй душі глибоке бажання поліпшити свою долю, розвинути свої здібності, збільшити зацікавлення. А коли людина розуміє таку саму настанову іншої людини — це вже початок дії, допомогової акції.

СУА від початку свого існування вважав важливою часткою своєї діяльності збирати пожертви на допомогові й культурні цілі. Допомогові акції СУА були спрямовані на національні й громадські потреби української громади.

"Українці — українському студентові" така назва важливої ініціативи, організованої Округом Нью-Джерсі з метою познайомити членок СУА і громадянство про українське поселення в Бразилії і стипендійну акцію СУА. Для цього округ провела зібрання у трьох осередках: 9-го лютого 1986 р. в Пассейку — господарями були 18-ий і 70-ий Відділи СУА; 16-го лютого в Ньюарку — господарями були 24-ий, 28-ий, 32-ий, 61-ий, 74-ий, 86-ий Відділи; 16-го березня в Нью Брансвик господарями були 4-ий, 65-ий, 92-ий, 100-ий Відділи.

Учасники програми: Анна Кравчук, Ксеня Гапій та Петро Бокало, могли "з першої руки" подати цінні інформації. А. Кравчук, референтка стипендій при Головній Управі СУА і К. Гапій, член стипендійної комісії відвідали у вересні 1985 р. семінарії, інтернати й школи в Бразилії та Аргентині, де виховуються стипендіяти СУА.

Це була корисна нагода зустрінутися з стипендіятами, пізнати життя їхніх родин, познайомитися з виховниками і вчителями. Вдумливий репортаж і знімки невтомних працівниць стипендійної акції СУА Анни Кравчук і Ксені Гапій дуже добре представили долю нашої молоді в тих краях, яка прагне науки. Відвідини запевнили відвідувачок у важливості їх-

ньої праці, про необхідність поширити й посилити шляхетну стипендійну акцію СУА.

Петро Бокало провів своє дитинство (від 1947-1959 рр.) у Бразилії. Він знає важкі умовини життя і праці наших поселенців. Його прозирки представили краєвиди Бразилії, життя українських поселенців. На підставі знімок, які робили А. Кравчук і К. Гапій, озвучив і змонтував ці наочні інформації про стипендійну акцію СУА.

Усі хто відвідав зібрання, оглянув прозирки та прослухав інформації і пояснення, мали змогу ближче познайомитися з далекою Бразилією та з українською молоддю і їхнім бажанням вчитися. В наслідок збільшилося число спонсорів і датків до Стипендійного Фонду СУА.

Стипендійний Фонд СУА, завдяки жертводавцям із США, Канади та Австралії, у 1985 р. допоміг 530 стипендіями — учням і студентам — успішно закінчити шкільний рік. Вислано стипендії на суму 95,045 доларів. Надсилали також одяг, книжки тощо.

Не заглиблюючись в історію стипендійної акції СУА, можна зауважити, що запланована на роки акція переходила різні етапи: треба було провести централізацію висилки стипендій, подавати рекомендації для потребуючих, провадити листування з спонсорами та стипендіятами, тримати зв'язок з людьми з інших держав і континентів. На ХХ Конвенції СУА виділено стипендійну акцію окремо від Суспільної Опіки. Від травня 1984 р. до Головної Управи СУА входить референтка цих стипендій Анна Кравчук, членка Округу Нью Джерсі. В окремих ділянках стипендійної акції їй допомагає комісія.

Всі вони присвячують багато часу, праці, а докладних звідомлень подають часто до "Нашого Життя" як і до іншої преси.

Ірина Чайківська

Зліва: Петро Бокало, Ксеня Гапій, голова Н.Дж. Округу Ольга Тритяк, Анна Кравчук.
L to r.: P. Bokalo, X. Napij, UNWLA N.J. Regional Council pres. O. Trytiak, A. Krawchuk.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ВІДКРИТИЙ П'ЯТЬ ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ
/КРИМ ПОНЕДІЛКА І ВІВТІРКА/
ВІД ГОД 1 — 5 ПО ПОЛ.

ПОЖЕРТВИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

по 1000.00 дол. — Юрій Тарасюк, Роман Вольчук
по 500.00 дол. — Галина Данилко, Ексон Корпорація в доповненню пожертви А. Іванців
130.00 дол. — Андрій і Катерина Буки
по 100.00 дол. — Люба Артимішин, Богдан Барабаш, Корнель і Емілія Дзюба, Юліан і Марія Савчаки
50.00 дол. — д-р Мира Сагайдак
25.00 дол. — Організація Оборони Лемківщини — II-ий Відділ
10.00 дол. — Ольга Гнатишак
5.00 дол. — Л. Рокицький

* * *

10,000.00 дол. — Віра і Антін Шумейко
3000.00 дол. — Лев і Ірина Кушніри
2500.00 дол. — Український Народний Союз, Джерзі Ситі, Н.Дж.
1500.00 дол. — д-р Мирон і Альойсія Сатурські

З нагоди 50-ої річниці шлюбу Михайла і Ольги Ковальчуків було жертвовано: 1000.00 дол. — Михайло і Ольга Ковальчуки, по 100.00 дол. — Осип і Марія Сохори, Френцис і Едвард Даріян, 50.00 дол. — д-р Андрій Турчин

по 1000.00 дол. — Владика Василь Лостен, Оксана Пристай, Осип і Стефанія Порайко, д-р Володимир і Аркадія Оленські-Петришини, Ярослав і Ірина Куровицькі, д-р Олег і Софія Кудрики, Володимир і Анна Раки, Володимир і Лідія Фіцаловичі, Василь Мисак, Ігор і Люба Декайло, Всеволод і Лідія Саленко, Ярослав і Марія Томоруґи, Володимир і Олімпія Роговські, Мирон і Ольга Гнатейко, Анна і Стефан Секрета, 64-ий Відділ СУА, 72-ий Відділ СУА, 83-ий Відділ СУА, 99-ий Відділ СУА, д-р Клементій і Ольга Рогозинські, Роман

Волчук, Іван Федів, Анна Політило, Данило і Марта Відмаєр, 47-ий Відділ СУА, д-р Богдан і Марта Цимбалісти, Зенон Черник і д-р Арета Подгорецька-Черник, Марта Шиприкевич, Геррі і Розалія Полчій, Ігор і Марія Зобрицькі, 66-ий Відділ СУА

750.00 дол. — I-ий Відділ СУА

605.00 дол. — 82-ий Відділ СУА

по 500.00 дол. — Марія Чучман, Олександра Ямрожик, Євген і Ксеня Луцькі, д-р Іван і Наталія Макаревичі, Ярослав і Ярослава Букачевські, 104-ий Відділ СУА, 113-ий Відділ СУА, Окружна Управа СУА в Нью-Йорку, Володимир і Лідія Маґуни, Мирослав і Люба Прокопи, Окружна Управа СУА в Нью-Джерзі

по 300.00 дол. — Євгенія Корчинська, Олександр і Марія Мотилі

250.00 дол. — Орест і Лідія Глют

по 200.00 дол. — Стефан і Іванна Рожанковські, Іванка і Мирон Буцаки, Роман і Анна Байляки; Теодозія і Ольга Зазуля, 62-ий Відділ СУА, Марія Стефанів, Антонія Возна

по 150.00 дол. — Оксана Байко, д-р Марія Кознарьська

по 100.00 дол. — Надія і Юрій Цегельські, Роман і Стефанія Цегельські, 64-ий Відділ СУА, о. Архімандрит Павло Ямняк, Андрій Рак, Юліан і Марія Савчаки

55.00 дол. — Роман і Іванна Боднаруки

по 50.00 дол. — о. Ярослав і Олександра Шусти, Параска Олексюк, Марія Дигдалевич, Ярослава Ярославич, Дарія Гусар, Володимир і Надія Сакалюки (з нагоди христин внука)

по 25.00 дол. — Микола і Марія Луцькі, 20-ий Відділ СУА

по 20.00 дол. — Роман Ковалів, Атанас і Евстахія Мілянчи

по 15.00 дол. — Зоя Турчин

по 10.00 дол. — Марія Яворська

ПОЖЕРТВИ

Поправка

250.00 дол. — Український Братський Союз, Пенсильванія

по 100.00 дол. — Ірина Пітула, о. Іван Ткачук

З нагоди закінчення праці Ксені Антипів — 100.00 дол.: Управа Бібліотеки в Ютиці, 25.00 дол.: Марія Рут Ашмор

по 50.00 дол. — Анна Бойчук, Стефанія Лукомська

36.00 дол. — Юрій і Христина Свищуки

по 25.00 дол. — Ярина Турко-Бодрок, Галина Кастл, Софія Серафін, Ольга Качмарська

по 20.00 дол. — Михайло Березовський, Галина Костюк

15.00 дол. — Олена Качала

по 10.00 дол. — Микола Кунцьо, Ірина Чуміловська, Григорій Сенів, Ольга Ласка, Володимир Черевко

по 5.00 дол. — Ольга Федірко, Богдан Козак, Леонід Царик

500.00 дол. склали Анна і Михайло Іванців, через 24-ий Відділ СУА

* * *

З подякою поетові **Богданові Бойчукові**, за виголошену доповідь на літературному вшануванні першої річниці смерти поета Василя Стуса (26 жовтня ц.р.), влаштованому 82-им Відділом СУА в Нью-Йорку, несприйнятий гонорар в сумі 75.00 дол. передаємо на Український Музей в Нью-Йорку. **82-ий Відділ СУА в Нью-Йорку**

З нагоди хрещення нашого правнука **Данилка Голод Бец** пересилаємо 50.00 дол. на Фонд Українського Музею в Нью-Йорку. **Володимир і Надія Соколики**

Вітаю **Ярослава Кліма** з його 75-літтям, бажаю кріпкого здоров'я, і з цієї нагоди, складаю 50.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. **Анна Качмарська**

Вітаємо нашу членку, **Аку Перейму**, з 25-літтям її мистецької творчості, і з цієї нагоди, складаємо 25.00 дол. на Український Музей в Нью-Йорку. Бажаємо творчих успіхів в її дальшій мистецькій праці. **Управа і членки 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку**

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

В пам'ять покійної **Стефанії Бойчук**, сестри моєї швагрової Ірини Качмарської складаю **30.00 дол.** на Фонд Будови Українського Музею в Нью-Йорку. Родині покійної складаю щирі співчуття. **Анна Качмарська**

Замість квітів на могилу бл.п. **Стефанії Бойчук** складаємо **20.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею в Нью-Йорку, родині пересилаємо сердечні співчуття **Стефанія І Іван Цюлко**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Стефи Бойчук**, сестри моєї приятельки Ірини Качмарської складаю **10.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Марія Турко**

В пам'ять **Василя Воляника** складаю **25.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку. **Ольга Демянчук**

У пам'ять моєї сестри **Марії Глбовицької** й швагерки **Лесі Кивелюк** складаю на Український Музей в Нью-Йорку **50.00 дол.** **Люба Кивелюк**

Замість квітів в пам'ять **Миколи Ґучомовського** складаю **25.00 дол.** на потреби Українського Музею. **Зеновія Білас**

Замість квітів в пам'ять наших батьків складаємо **20.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Михайло І Марія Діденко**

В світлу пам'ять незабутньої тети бл.п. **Дзюні Зарицької** і її доні-героїні бл.п. **Катрусі Сороки** складаємо на Український Музей **50.00 дол.** **Стефа І Роман Цегельські**

На Будівельний Фонд Українського Музею в пам'ять **Михайла Іванницького** склали: по **30.00 дол.** — Ірина і Богдан Чайківські, Антон Тишко, **25.00 дол.** — Ольга і Мирон Ґнатейко, **20.00 дол.** — Олімпія Хойнацька, 70-ий Відділ СУА. Разом **105.00 дол.**

В пам'ять мого чоловіка бл.п. **Богдана Карпевича**, складаю на Будівельний Фонд Українського Музею **500.00 дол.** **Марія Карпевич**

В пам'ять моїх батьків **Степана І Боронислави**, сестри **Ірини** і брата **Мирона** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Олена Качала**

В пам'ять брата мого чоловіка д-ра **Осипа Кебуза** складаю на Український Музей **20.00 дол.** **В. Сорока**

Замість квітів на могилу бл.п. **М. Княжинської**, матері Оксани і Марти та бл.п. **П. Решетник**, матері Катрусі Довбенко Решетник складаємо **60.00 дол.** на Український Музей. **Оксана І Юрій Мельниковичі**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ірини Колодій**, яка відійшла у вічність 24-го вересня 1986 року в Нью-Джерсі на 73-му році життя — приятелі і співвешканці дому "Павла Гука" склали свої пожертви на Український Музей в Нью-Йорку згідно з бажанням родини: (Родина) **75.00 дол.** — Олег і Оленка Колодій, діти, **20.00 дол.** — Юрій і Марія Бокс, кузини. Приятелі: по **15.00 дол.** — д-р Ірина Крамарчук, Юрій і Ірина Тамарські, по **10.00 дол.** — Ольга Дядинок, мгр. Павлина Данчук, ред. Іван і Марія Кедрин-Рудницькі, Олександр Кедринський, Люба Мосевич, Мирослава Савчак, Марта Савчук, Соня Стецура, Степан і Евстахія Шугани, **5.00 дол.** — Клявдія Салюк, **2.00 дол.** — Володимир Шепель. Разом **222.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ірини Колодій** з дому Бокс складаю **30.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Ярослава Яросевич**

В пам'ять бл.п. **П. Коровника**, донька Ліда склала **200.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку.

Замість квітів в пам'ять бл.п. **Василя Кострубського** складаю **25.00 дол.** на Український Музей. **Галина Костюк**

В пам'ять д-ра **Петра Лебішака** складаємо **25.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. **Ліда І Василь Кі**

Замість квітів на свіжу могилу **Софії (Нусі) Лепкий** (доньки Богдана Лепкого), приятелі Покійної з "Оселі Вознесіння" у Філадельфії, склали на потреби Музею, **173.00 дол.** а саме: по **15.00 дол.** — Лідія і Мирон Федорів, Галя Шатинська, по **10.00 дол.** — Осип Бе-

режницький, Александер і Ірина Мамчин, **7.00 дол.** — Володимир і Міра Островські, по **5.00 дол.** — Марія Білпозор, Марія Беєра, Ангеліна Банах, Роман Гриців, Анна Гринько, Єлена Штефан, Марія Конашевич, Іван Стерпак, Надія Юрчинська, Варвара Шов, Н.Н., Юстина Петрик, Софія Рудавська, Стася Шуль, Марія Мельник, Іванна Серединська, Анна Кавмферт, Ліда Бурачинська, Н.Н., по **3.00 дол.** — Маріян Шаран, Анна Салік, Н.Н., по **2.00 дол.** — Дозя Гаврилів, Марія Конашевська, Марія Козоріз, Фельтон Фішмен, по **1.00 дол.** — Василь Куел

В світлу пам'ять бл.п. **Нусі Лепкої** складаю **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Анна Кобринська**

Замість квітів на свіжу могилу св.п. **Аполінарія Луценківа**, мого дорогого вуйка, складаю **20.00 дол.** на Український Музей. **Оля Зазуля**

В пам'ять бл.п. **Аполінарія Луценківа**, брата моєї приятельки Наталки Миколаєвич, складаю **10.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Марія Турко**

Управа і членки 13-го Відділу СУА в Честері, Па. висловлюють співчуття родині трагічно помершого юнака **Ігоря Молодовця**. В пам'ять Покійного переведено збірку на Український Музей, на суму **210.00 дол.** Жертводавці: Л. і В. Кі — **100.00 дол.**; Х. і І. Плютю — **25.00 дол.**, Л. і М. Кі — **25.00 дол.**; по **10.00 дол.**: Софія Мельник, Тамара Рац, Марія Ключа, Анна Смолій, Анна Візняк, Лідія Грабова.

Як невіянутий вінок, в пам'ять мого похресника бл.п. **Ігоря Д. Молодовця**, який так скоро і несподівано залишив цей світ на 25-му році свого квітучого життя. Складаю в його пам'ять **100.00 дол.** на Будівельний Фонд Українського Музею. Опечаленій родині висловлюю глибоке співчуття. **Хресна Мама М. Венчак**

Складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд в пам'ять мого незабутнього чоловіка у 10-ту річницю смерти бл.п. мистця **Ярослава Паладія**, що відійшов у вічність 19-го січня 1977 року. **Єлисавета Паладій Поритко**

В пам'ять бл.п. **Марії Пері**, членки 32-го Відділу СУА в Ірвінгтоні, Н.Дж., складаємо **10.00 дол.** на Український Музей. Членки 32-го Відділу СУА

В пам'ять мого чоловіка б.п. **Андрея Богдана Ратича**, в першу річницю його смерті, складаю на Будівельний Фонд Українського Музею **500.00 дол.** **Євгенія Ратич**

Замість квітів на могилу бл.п. **Степана Ріпецького** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей в Нью-Йорку. **Роман І Марта Данилюки**

В пам'ять бл.п. д-ра **Степана Ріпецького**, УСС-а, громадянина, патріота — складаємо **25.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку, а дочці, Я. Яцушко та синовій І. Ріпецькій з родиною складаємо наші щирі вислови співчуття. **Оля І Ярослав Рогодецькі**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Ярослава Салдана** складаємо **50.00 дол.** на потреби Українського Музею в Нью-Йорку. **Василь І Богослава Ґнатів**

Замість квітів на могилу сл.п. **Ярослава Салдана** складаємо даток **30.00 дол.** на Український Музей. **Михайло І Гертруд Дуб**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Петра Скляра** складаю на Український Музей в Нью-Йорку **25.00 дол.** **Марія Івасютин**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Івана Тарнавського**, складаю **25.00 дол.** на Український Музей, а родині покійного глибоке співчуття. **Люба Гуралечко-Лашук**

Для вшанування пам'яті мого чоловіка проф. д-ра **Зіновія Храпливого** складаю **1000.00 дол.** на цілі Українського Музею. **Марія Храплива**

Замість квітів на могилу бл.п. **Степана Чичули**, батька нашої членки Марійки, складаємо **50.00 дол.** на Український Музей. Родині покійного складаємо наше глибоке співчуття. **Управа І членки 6-го Відділу СУА, Чікаґо**

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

Вплати від 16-го липня до 30-го жовтня 1986 р.:

10,000.00 дол.: М. і М. Бойчуки (Спрінгфілд, Н.Дж.)

8,693.00 дол.: Н.Н.

1,000.00 дол.: М. Кладочний (через 49-ий Відділ СУА)

546.00 дол.: В пам'ять бл.п. Лідії Брехун

410.00 дол.: д-р Л. і О. Кузьмаки (через 86-ий Відділ СУА)

400.00 дол.: СУАвстралія, Еседом, Австралія; В. і К. Воловодюки (через 86-ий Відділ СУА); 32-ий Відділ СУА

300.00 дол.: С. Онуферко, Філядельфія; Родина Принада, Картерет, Н.Дж.; А. Самофал (через 62-ий Відділ СУА)

260.00 дол.: 1-ий Відділ СУА, Нью-Йорк, Н.Й.

250.00 дол.: К. Перелейза, Кенс, Конн.; Л. Палашевська, Каліфорнія; В. Шехович, Нью-Йорк, Н.Й.; І. Яринчук (через Округу Дітройт)

215.00 дол.: Н. Костюк (через 11-ий Відділ СУА)

200.00 дол.: Н. Балик, Австралія (через Суспільну Опіку СУАвстр. ім. Х. Кононенко); д-р М. і Х. Баранецькі, Н. Дж.; д-р Р. і Н. Бергенсток (через 97-ий Відділ СУА); Впр. о. Ю. Бінковський, Н.Й.; Я. і Я. Букачевські, Едісон, Н.Дж. (через 65-ий Відділ СУА); 4-ий Відділ СУА, Нью Брансвік, Н.Дж.; 5-ий Відділ СУА, Воррен, Міч.; С. і Т. Ганаси (Канада); М. і Л. Гичко (через 86-ий Відділ СУА); С. і Н. Гробельські, Джексон Гтс. Н.Й.; д-р П. і І. Джуль, Грос Пт., Міч.; Лт. Р. Захарко, Берлін; О. Жовнірович (через 47-ий Відділ СУА); д-р І. і М. Кодельські (через 84-ий Відділ СУА); І. і М. Мартинці (через 47-ий Відділ СУА); д-р Л. і О. Мурські (через 84-ий Відділ СУА); Л. Павлишин, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко); Б. і Л. Пакула (через 95-ий Відділ СУА); д-р С. Осадца (через 62-ий Відділ СУА); д-р П. і Д. Пундії, Чикаго, Іл.; П. і М. Сотники, Дітройт, Міч.; сеньйори Св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Н.Дж.; Рідна Школа, Карнігі, Па. (склали: М. Занкел, С. Срадомські, С. Рудлік, С. А. Соломінські, Н. Капелюк, Л. Гнутковська);

С.М. і М. Тиняки, Пітсбург, Па.; Н. і О. Червінські (через 47-ий Відділ СУА); М. Храплива (через 28-ий Відділ СУА); Ю. і О. Яцусь (через 86-ий Відділ СУА)

150.00 дол.: Відділ 52-ий ООЧСУ, Елізабет, Н.Дж.; Я. і Д. Кузьмини (через 33-й Відділ СУА); З. Масний, Нью-Йорк, Н. Й.

120.00 дол.: 69-ий Відділ СУА, Лорейн, Огайо

115.00 дол.: 33-й Відділ СУА (склали: Л. Михковська, М. Полянська, А. Задойга, М. Мурдок, І. Вовк — Парма, Огайо)

110.00 дол.: С. Гук (через 28-ий Відділ СУА); В. Мицьо (через 86-ий Відділ СУА)

100.00 дол.: Т. Борець, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко); Т. Війтович, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко); 89-й Відділ СУА, Кергонксон, Н.Й.; Т. Гриневич, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко); Р. Дигдало (через Округу Дітройт); М. і Т. Депутати (через 49-й Відділ СУА); Т. і О. Зазула (через 83-й Відділ СУА); Я. і І. Клими, Асторія, Н.Й.; Н. Кизиль, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко); Л. Колодчин (через Округу Дітройт); О. Топорович, Парма, Огайо; З. Циньовська, Австралія (через СО СУАвстралія ім. Х. Кононенко)

90.00 дол.: Замість квітів у пам'ять бл.п. Мирона Гонко (через 29-ий Відділ СУА)

60.00 дол.: Л. Ломиш (через 49-ий Відділ СУА)

50.00 дол.: М. Залуцька, Адельфія, Мр.; М. Юркевич (через 86-ий Відділ СУА)

40.00 дол.: В. Костик (через 17-ий Відділ СУА)

25.00 дол.: С. і О. Богданович (через 21-ий Відділ СУА)

20.00 дол.: І. Рожанковська (через 64-ий Відділ СУА)

17.30 дол.: Н.Н. (через Юнайтет Вей, Вашингтон, ДК)

10.00 дол.: М. і О. Мочула (через 70-ий Відділ СУА)

Щиро дякуємо,

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять покійної нашої приятельки св. п. **Ліди Брехун** пересилаємо **100.00 дол.** на Стипендійний фонд до Бразилії: **Олена Гентіш, Марія Данилів, Бася і Еміль Цегелики, Йоанна і Мирослав Гентоші.**

Замість квітів на могилу дорогої хресної мами, **Ліди Брехун**, складаю **50.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Марта Городиловська Козицька**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої приятельки, бл.п. **Ліди Брехун**, складаю **50.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Орися Городиловська**

Замість квітів на свіжу могилу дорогої товаришки **Ліди Брехун** складаємо **25.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Петро і Зеня Грицаї**

Замість квітів на могилу дорогої товаришки **Ліди Брехун** складаю **20.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Ярослав Зелез**

У пам'ять пані **Ліди Брехун** з Акрон, Огайо, пересилаю **25.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Любомира Йолдаш**

З приводу смерті нашої незабутньої членки, бл.п. **Лідії Брехун**, референтка суспільної опіки 7-го Відділу СУА, **Параскевія Когут**, перевела збірку між членками та збрала **66.00 дол.** на сиротинець. **Олена Мартинюк, голова 7-го Відділу**

Замість квітів на могилу бл.п. **Ліди Брехун** пересилаємо **50.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА в її пам'ять. **Яків і Марія Полюга (Гартфорд)**

Замість квітів на могилу дорогої **Ліди Брехун**, складаю **25.00 дол.** на Стипендійну акцію СУА. **Зоряна Самородська з ріднею**

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Лідії Брехун**, незабутньої членки 7-го Відділу ім. Лесі Українки в Акрон, Огайо, такі особи склали **135.00 дол.** на Стипендійний фонд СУА — по **20.00 дол.:** Сальвіна Іваницька, д-р Лідія Стівбун, подр. Роман і Ірина Свистуни; по **25.00 дол.:** Олена Мартинюк, д-р Ярослав і Ляриса Музичка та д-р Володимир і Надія Шкільники.

Замість квітів на могилу бл.п. **Мирона Гонко** складаємо через 29-ий Відділ СУА на Стипендійний фонд СУА в його пам'ять: по **25.00 дол.:** Зена й Осип Литвинишини, Софія і Ігор Микитюки, Віра Трошук; **15.00 дол.:** Михайло і Галина Медведьки.

Замість квітів на свіжу могилу бл.п. **Марійки Кецала** складаю **50.00 дол.** на сиротинець у Бразилії. **Міра Залуцька**

В пам'ять наших дорогих батьків бл.п. **Розалії і Антона Федьків** пересилаємо **200.00 дол.** нашій стипендіянтці у Бразилії, через 65-ий Відділ СУА. **Ярослава й інж. Ярослав Букачевські (Едісон, Н.Дж.)**

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Марія Щеснюк Заблоцька
† 2.III.1986

Ділимось сумною вісткою із членством СУА, що 2-го березня 1986 р. упокоїлася у Бозі на 66 році життя **Марія Щеснюк Заблоцька** з дому Кіт. Покійна Марія народилася в селі Сосниця Любачівського повіту. Приїхала до Америки в 1949 році й незадовго вступила до Союзу Українок Америки, як членка 26-го Відділу.

Її чоловік Роман Щеснюк помер кільканадцять років тому, а Марія залишилася з двома малелькими дітьми у своїй опіці. Вона вдруге вийшла заміж за Мирона Заблоцького. Покійна пережила ще один тяжкий удар коли помер її старший син Ярослав. Ці пережиття вплинули на стан її здоров'я, і ще у відносно молодому віці вона померла.

Милої вдачі людина, Марія завжди була прихильна й жертвенна на добродійні цілі. Покійна належала також до Марійської Дружини при парафії Непорочного Зачаття в Гемтремку. Членки обидвох організацій взяли участь в пахиді й похороні, відпроваджуючи покійну з прапорами й відзнаками до церкви, а потім на цвинтар Маунт Олівет. Від імені відділу її прощала голова Катерина Кобаса.

Покійна залишила в глибокому смутку чоловіка Мирона, сина Романа, двоє синових й двоє внуків, сестру в Польщі й сестер союзянок.

Спи спокійно дорога Марійко, нехай американська земля буде тобі легкою!

Управа й членки 26-го Відділу СУА

Ділимось з членками СУА сумною вісткою, що 30-го жовтня 1985 р. відійшла у вічність на 86-му році життя членка 38-го Відділу в Денвері, **Катерина Яремчук**. Покійна народилася в Тернополі 12-го березня 1899 р.

Молодою дівчиною приїхала до свого брата до Америки. Покійна любила спів, театр і музику, тому вступила до аматорського гуртка. Довгі роки проживала з чоловіком Василем і двома дочками Вірою і Галею в Дітройті. В 1930-их роках вступила до СУА, і ввесь час була активною членкою. Останні роки Покійна проживала в Болдур, Кольорадо і була членкою СУА в Денвері.

Покійна залишила в глибокому смутку дочки Віру з чоловіком Іваном, Галею з чоловіком, внука і правнучку.

Після похоронних відправ у Болдурі й Денвері членки СУА влаштували тризну. **Управа й членки 38-го Відділу в Денвер, Коль.**

Марія Гарматій
17.VII.1912 — 5.III.1986

ПАМ'ЯТІ МАРІЇ ГАРМАТІЙ

Ділимось сумною вісткою, що 5-го березня 1986 р. відійшла у вічність бл. п. **Марія Гарматій** — взірцева членка та заступниця голови 17-го Відділу СУА в Маямі, Флориди.

Народилася вона 17-го липня 1912 р. в заможній патріотичній родині Захарія й Анастасії Федорко в селі Велдіж, Західня Україна. Обдарована гарним голосом, ще з дитинства співала в хорах і виступала в драматичних гуртках. Одружилася з Павлом Гарматієм і незабаром народилося в них двоє дітей. Перед другим приходом червоного окупанта, молоде подружжя мусіло покинути рідні землі та з малими дітками мандрувати в незнане на Захід.

Закінчилася їхня мандрівка в Америці. Родина поселилася в Ньюарку, де Марія разом з чоловіком Павлом, почали працювати у власному підприємстві, яке успішно розвивалося. Не зважаючи на всі родинні обов'язки покійна Марія включилася активно в працю місцевого 28-го Відділу СУА. Співала в церковному хорі парафії св. Івана Хрестителя та в хорі "Трембіта".

Після переїзду до Маямі подружжя Гарматіїв включилося активно в громадське та церковне життя місцевої громади. Покійна Марія стала членкою 17-го Відділу СУА, почала співати в церковному хорі, в Українському Національному Хорі та в хорі СУА. Багато жертвенної, повної посвяти праці вкладала у влаштування імпрез СУА, національних свят і в різні збіркові акції на громадські та церковні цілі. Подружжя Гарматіїв — це знані меценати Фонду Катедр Українознавства при Гарвардському Університеті.

Громада Маямі оцінила щирю працю бл. п. Марії. Доказом цього був величавий багаточисленний похорон та великі грошові пожертви на різні національні цілі, зібрані в світлу її пам'ять. На похоронах прощала бл. п. Марію культурно-освітня референтка відділу Люба Кобрин, а на поминальній тризні голова Ірена Ракуш говорила про життя покійної та її заслуги для СУА.

Відійшовши ненадібно в Вічність, бл. п. Марія залишила в глибокій печалі чоловіка Павла, дочку Марію Бойчук із чоловіком, сина д-ра Мирона з дружиною, шестеро внуків, ближчу та дальшу родину, сестер союзянок і всю українську громаду. Вічна їй пам'ять!

Управа 17-го Відділу СУА (Маямі)

ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"
(XVII-та Конвенція СУА рішила збільшити Запасний фонд до 75,000.00 доларів.)

До 30 червня 1986 р. склали:
Окружні управи й відділи СУА ..... 52,225.61 дол.
Окремі особи ..... 14,466.89 дол.
Разом ..... **66,692.50 дол.**

Від 1 січня до 30 червня 1986 р. наспіли такі датки на Запасний фонд журналу "Наше Життя":

99-ий Відділ СУА — Watervliet, N.Y. 1,000.00
24-ий Відділ СУА — Elizabeth, N.J. 300.00
22-ий Відділ СУА — Chicago, Ill. 100.00
86-ий Відділ СУА — Newark, N.J. 100.00
66-ий Відділ СУА — New Haven, CT 100.00
Надія Костик — Nyack, N.Y. 30.00
"Замість квітів" 5.00
Разом ..... **1,635.00 дол.**

Щиро дякуємо
Іванна Ратич
фінансова секретарка

ДАТКИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД СУА
від 1 січня до 30 червня 1986 р.:

По 100.00 доларів:

86-ий Відділ СУА — Newark
31-ий Відділ СУА — Wisconsin Dells
22-ий Відділ СУА — Chicago

По 50.00 дол.:

36-ий Відділ СУА — Chicago
Іваницька, Лена — Warm Mineral Spring

По 25.00 дол.:

Бабчук, Анна — Monterey
Мандрусак, Надія — Florham Park
Руденська, Ольга — Hastings on Hudson
Снилик, Мирослава — Santa Monica
Фаріон, Ярослава — Chicago

По 20.00 дол.:

Гентош, Іванна — Philadelphia
Еліяшевська, Стефанія — Park Ridge
Зарицька, Марія — Warren
Качмарська, Анна — Yonkers
Свистун, Стефанія — Chicago
Цимбалістий, Богдан — Glen Spey

По 15.00 дол.:

Бачинська, Марта — Elmhurst
Винарська, Неоніла — Parma
Герман, Ярослава — Clifton
Левицька, Лідія — Staten Island
Левицька, Марія — Chicago
Хом'як-Богачевська, Марта — Mc Lean
86-ий Відділ СУА — Newark
Мерлі, Дарія — New York
Мудрі, Люба — Parma

По 10.00 дол.:

Басюк, Лена — Forest Park

Барусевич, Святослава — Venice
Болонка, Марія — Boothwyn
Бук, Катерина — Hunter
Винарчук, Люба — Newark
Демчишин, Марія — Raritan
Дзидзан, Надія — Chicago
Забродська, Н. — Lansing
Гной, Ольга — Holliswood
Зінкевич, Надія — Ellicott City
Кобаса, Катерина — Hamtramck
Коваль, Наталія — Hartsdale
Козбур, Люба — Antioch
Кий, Лідія — Chester
Крамарчук, Лідія — Clifton
Кучерська, Лідія — Brooklyn
Лабінська, Віра — Somerset
Лемішка, Лідія — Baltimore
Лукасевич, Ольга — Philadelphia
Масна, Юлія — New York
Моцюк, Ірена — Bronxville
Небожук, Олена — Edmonton
Панасюк, Емілія — Yardville
Плаксій, Ольга — Westlake Village
Романовська, Олена — Minneapolis
Садівник, Володимира — Rutherford
Свистун, Ірена — Akron
Семенина, Іванна — Hampton
Траверза, Галина — Berrington Fox Pt.
Шипилява, Христина — Columbia

По 5.00 дол.:

Барнич, Е. — Detroit
Березюк, Олена — Minneapolis
Берестянська, Ляриса — Chicago
Бігун, Надія — Maplewood

Борковська, Марія — Yonkers
Брикович, Володимира — Philadelphia
Бурачинська, Міра — Florham Park
Васьків, Марія — Elmwood Park
Вертишин, Антоніна — Syracuse
Витвицька, Пріся — New Haven
Воробець, Стефанія — Omaha
Вусович, М. — Glen Ellyn
Гаврилук, Катерина — Yonkers
Ганчарик, Е. — Kenora
Гнатів, Ірена — Yonkers
Городиська, Михайлина — Chicago
Горбова, Галина — Holmes
Гробельська, Юлія — Kenora
Дачкевич, Ліна — Chicago
Демчук, Тая — Burke
Денисенко, Ольга — Kerhonkson
Дершко, Галина — Saskatoon
Домченко, Марія — Chicago
Дячун, Анна — Park Ridge
Жеребецька, Ярослава — Saskatoon
Зарицька, Зеновія — Plainview
Камінська, Зеновія — Detroit
Карван, Ольга — Philadelphia
Качанівська, Ірена — Philadelphia
Кліш, Неоніла — Philadelphia
Ковач, Ярослава — Stratford
Козак, Лідія — Rutherford
Королишин, Марія — North Port
Кузич, Неоніла — Chicago
Курило, Ольга — Saskatoon
Левицька, Софія — McAdoo
Лепак, Катерина — Miles
Лесів, Дарія — Rochester
Лукомська, Стефанія — Kerhonkson

Луцишин, Ефрозина — Philadelphia
 Марків, Катерина — Philadelphia
 Мазяр, Віра — Maplewood
 Мартинюк, Ольга — Chicago
 Матвишин, Пелагія — Chicago
 Мерещак, Анастасія — Наранок
 Морозевич, О. — Buffalo
 Михайлів, Богданна — Bethlehem
 Мрозовська, Ірена — Clifton
 Мулькевич, Марія — Baltimore
 Опалевич, Р. — Toronto
 Одежинська, Лідія — Philadelphia
 Оршуляк, Ольга — Kerhonkson
 Павлів, Ольга — Cohoes
 Панчук, Ярослава — Chicago
 Посмітюх, Марія — Seattle
 Паликевич, Марія — Livonia
 Романишин, Неоніла — Hartford
 Сахно, Анна — Parma
 Скуб'як, Катерина — Chicago
 Смішкевич, Марія — Kerhonkson
 Стебельська, Аркадія — Reading
 Стельмах, Анна — Baltimore
 Тарнавська, Анна — Philadelphia
 Ткачук, Ореста — Chicago
 Томків, Віра — Alleghany
 Турянська, Рома — Chicago
 Федорко, Любомира — Redford

Франко, Марія — Cleveland
 Фур, Стефанія — Cleveland
 Химинець, Марія — Passaic
 Хариш, Дора — Baltimore
 Хомут, Анна — Piscataway
 Цегельська, Стефанія — St. Petersburg
 Чуміловська, Ірена — Schenectady
 Шевчук, Мирослава — Chicago
 Шеремета, Любомира — Chicago
 Штайнберг, Марія — North Port
 Янчишин, Галя — Chicago

4.00 дол.:
 Сенік-Коваль, Надія — Whing

По 3.00 дол.:
 Гаврилів, Теодозія — Philadelphia
 Кулинич, Ольга — Yonkers
 Медвідь, Іванна — Garfield
 Рибчук, Марія — N. Caldwell
 Серна, Софія — Miami Beach
 Чай, Людмила — Baltimore

2.50 дол.:
 Березовська, Анна — Ortonville

По 2.00 дол.:
 Грипа, Юлія — Syracuse
 Клим, Софія — Philadelphia

Кобаса, Катерина — Hamtramck
 Кравченко, Франка — Philadelphia
 Кузьма, Надія — Philadelphia
 Пенкальська, Іванна — Philadelphia
 Петрів, Олена — Philadelphia
 Посполита, Катерина — Philadelphia
 Римарчук, Ева — Philadelphia

По 1.00 дол.:
 Колодій, Марія — Philadelphia
 Кундис, Марія — Midlothian
 Прядка, Анна — Philadelphia
 Савчук, Ольга — Kerhonkson
 Стефанів, Катерина — Philadelphia
 Фіц'як, Анна — Philadelphia

Жертводавці на П'єсовий Фонд журналу "Наше Життя", які складали свої пожертви як: подяки, побажання, привіти чи "Замість квітів" є проголошені кожного місяця.

Щиро дякуємо,
 Іванна Ратич
 фін. секр.

ЗАКІНЧЕННЯ: "ДИВНИЙ ПРИПАДОК"

Ще кілька разів приходив, щоб побути зі старенькою мамою, яка приїхала з другою дочкою. Швидко кинені слова про 22 роки відсутности, але що можна так швидко оповісти?

Коли німці зайняли Львів, вдалося йому переїхати з дружиною та дочкою туди.

Недовго тішилася старенька мама своїм загубленим сином. По всіх жахливих переживаннях, серце у нього було хворе і в листопаді 1943 року перестало битися.

STATEMENT OF OVERSEAS MANAGEMENT AND CIRCULATION	
OUR LIFE	
1. MONTHLY EXCEPT JULY & AUGUST	2. 1986
3. 1986	4. 1986
5. 1986	6. 1986
7. 1986	8. 1986
9. 1986	10. 1986
11. 1986	12. 1986
13. 1986	14. 1986
15. 1986	16. 1986
17. 1986	18. 1986
19. 1986	20. 1986
21. 1986	22. 1986
23. 1986	24. 1986
25. 1986	26. 1986
27. 1986	28. 1986
29. 1986	30. 1986
31. 1986	32. 1986
33. 1986	34. 1986
35. 1986	36. 1986
37. 1986	38. 1986
39. 1986	40. 1986
41. 1986	42. 1986
43. 1986	44. 1986
45. 1986	46. 1986
47. 1986	48. 1986
49. 1986	50. 1986
51. 1986	52. 1986
53. 1986	54. 1986
55. 1986	56. 1986
57. 1986	58. 1986
59. 1986	60. 1986
61. 1986	62. 1986
63. 1986	64. 1986
65. 1986	66. 1986
67. 1986	68. 1986
69. 1986	70. 1986
71. 1986	72. 1986
73. 1986	74. 1986
75. 1986	76. 1986
77. 1986	78. 1986
79. 1986	80. 1986
81. 1986	82. 1986
83. 1986	84. 1986
85. 1986	86. 1986
87. 1986	88. 1986
89. 1986	90. 1986
91. 1986	92. 1986
93. 1986	94. 1986
95. 1986	96. 1986
97. 1986	98. 1986
99. 1986	100. 1986

SUBSCRIPTION RATES:
In the U.S.A.: \$15.00 per year
 \$1.50 per copy

Foreign Subscribers (with the exception of South America) may send payment in their currency equal to the amount of 15.00 American dollars.

Передплата в США: 15.00 дол. на рік
 1.50 дол. за поодиноке число

Країни поза межами США (за винятком Південної Америки) можуть вплачувати у своїх валютах, в сумі, яка дорівнює вартості 15.00 американських доларів.

Printed by Computoprint Corporation
 335 Clifton Ave
 Clifton, N.J. 07011

©Copyright 1986
 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Від редакції:

Редакція не приймає анонімних матеріалів та застерігає право скорочувати статті та поправляти мову.

Статті підписані авторами висловлюють їхні власні погляди, а не погляди редакції. Не поміщуємо неввічливих образливих для будь-кого висловів. Рукописів не звертаємо.

"OUR LIFE" Magazine (ISSN 0740-0225) is published monthly except July and August by the Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003. Second-class postage paid at New York, N.Y. and additional mailing offices (USPS 414-660)

POSTMASTER: Send address changes to "OUR LIFE" Magazine 108 Second Avenue New York, N.Y. 10003.

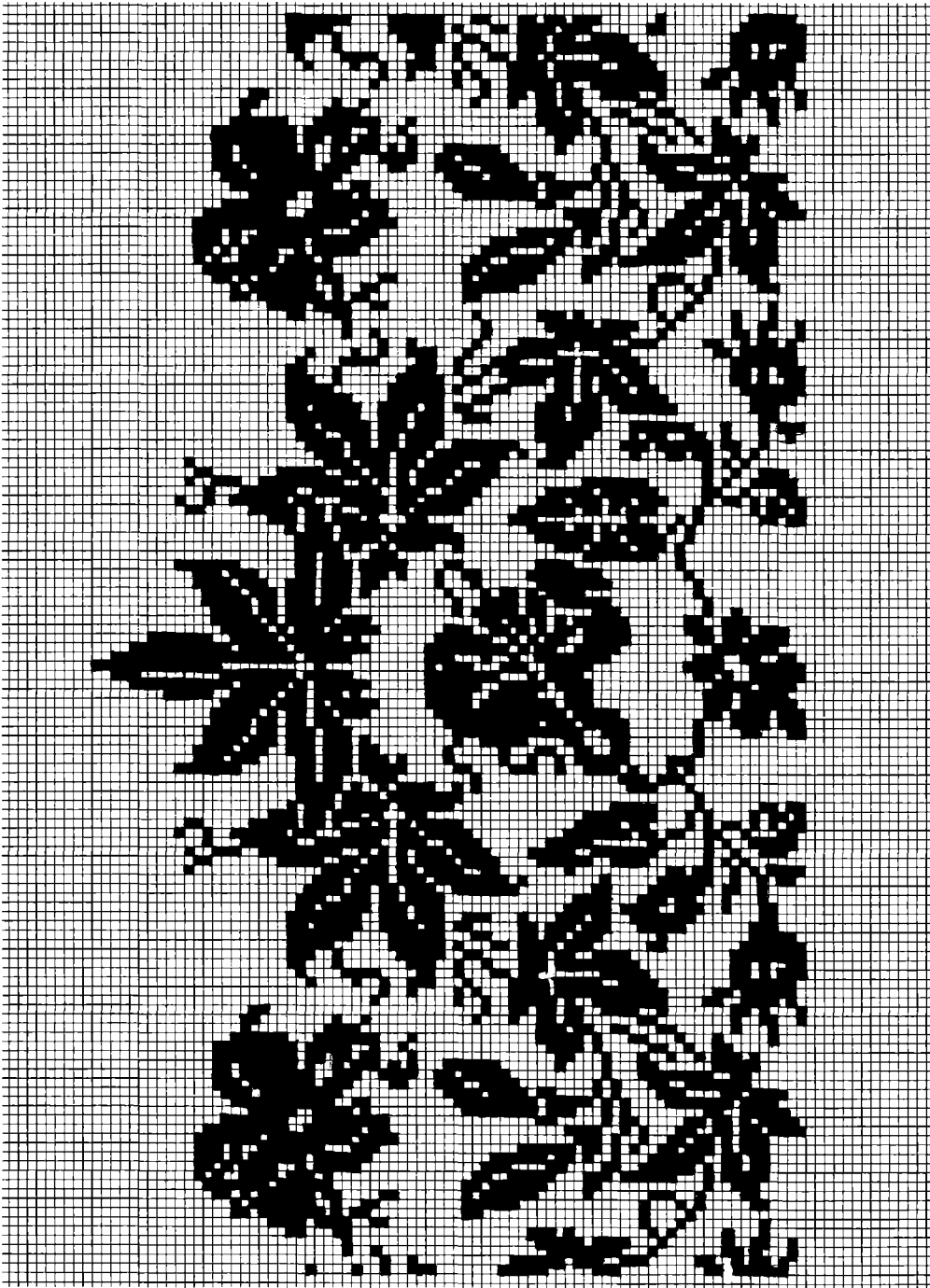
"Second-Class Postage Paid at New York, N.Y and at additional mailing offices" (USPS 414-660)

108 Second Ave. New York, N.Y. 10003

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

ISSN 0740-0225

INTERNATIONAL STANDARD SERIAL NUMBERING

Сокальський взір з рукава жіночої сорочки, село Угринів. Початок XX століття. Власність Українського Музею в Нью-Йорку з збірки Ірини Білевиц. Вишивати чорними нитками. Рисувала Ольга Трачук.
Pattern for the sleeve of a woman's blouse. Sokal' region, village of Uhrniv — early 20th century. Presently in the Ukrainian Museum of New York from the collection of Irina Bilevich. Embroider using black threads. Pattern copied by Olga Tratchuk.